

19. november 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 2. december 2009

1.	Finansielle tjenesteydelser – Et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS)	FF	Side 3
	– <i>Generel indstilling</i>
KOM (2009) 501, 502, 503		Side 12
2.	Skat		
	a) Omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO2-kvoter mv.		
	– <i>Generel indstilling</i>
KOM(2009)511		Side 15
	b) (evt.) Postmoms		Følger
snarest
	– <i>Politiske retningslinjer</i>
KOM(2003) 234		
	c) Rentebeskatningsdirektivet		Følger
snarest
	– <i>Politisk indstilling</i>
KOM(2008) 552		
	d) Inddrivelsesdirektivet		Side 21
	– <i>Generel indstilling</i>
KOM (2009)28		
	e) Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)		Side 25
	– <i>Generel indstilling</i>		
	f) (evt.) Grænseoverskridende solidarisk hæftelse ved momssvig		
	– <i>Politisk enighed</i>
KOM(2008)805		Side 29
3.	Skat		Side 32
	a) Anti-svigsaftaler med Liechtenstein og andre tredjelande		
	– <i>Drøftelse om forhandlingsmandater</i>		Side 35
	b) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning		
	– <i>Rådskonklusioner vedr. adfærdskodeksarbejdsgruppens rapport</i>		
4.	Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten		Side 43
	a) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud		
	– <i>Vedtagelse af rådsbeslutninger og rådsbenstillinger</i>		
	b) Supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram 2009-2012		Side 47
	– <i>Vedtagelse af rådsudtalelser</i>		
5.	Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009		Side 49
	a) Finansielt tilsyn		

- *Orientering om fremskridt*
KOM (2009) 499, 500, 501, 502, 503 *Side 52*
 - b) ECOFIN's bidrag til drøftelsen af Lissabonstrategien efter 2010
 - *Rådskonklusioner* *Side 54*
 - c) Finansielle exitstrategier
 - *Rådskonklusioner* *Side 56*
- 6. Finansielle tjenesteydelser
 - a) (evt.) Fælles eurobetalingsområde, SEPA
 - *Rådskonklusioner* *Side 59*
KOM(2009) 471
 - b) Derivatmarkeder
 - *Rådskonklusioner*
KOM (2009) 563
 - c) Styrkelse af rammerne for finansiell stabilitet i EU
 - *Rådskonklusioner*
KOM (2009) 561
- 7. Eventuelt

Dagsordenspunkt 1: Finansielle tjenesteydelser – Et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS)

Resumé

Kommissionen har den 23. september fremlagt forslag vedr. en ny finansiell tilsynsstruktur mellem de nationale tilsyn i EU (ESFS), som bl.a. omfatter oprettelsen af tre nye EU-tilsynsorganer (ESA'er). ESA'erne foreslås givet beføjelser til at fastsætte bindende tekniske tilsynsstandarder, bistå ved sager om overtrædelser af fællesskabslovgivningen, udføre visse krisehåndteringsopgaver og mægle i tvister mellem nationale tilsyn. Formandskabet sigter efter politisk enighed om ESFS på det kommende møde. Forslagene indgår sammen med forslaget om oprettelse af et europæisk råd for systemisk risiko (ESRB) i en samlet pakke for en ny struktur for finansielt tilsyn i EU, som ligger i forlængelse af konklusionerne fra ECOFIN og DER i juni, og som ventes forelagt for DER i december.

Baggrund

Kommissionen har den 23. september 2009 fremlagt en pakke med forslag vedr. et nyt europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS – European System for Financial Supervision), som omfatter etableringen af tre nye EU-tilsynsorganer (ESA'er – European Supervisory Authorities).

Forslagene udmønter konklusionerne fra ECOFIN-mødet den 9. juni 2009 og DER den 18.-19. juni 2009 på baggrund af Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009. Forslagene bygger oprindeligt på anbefalingerne fra de Larosièr-arbejdsgruppen fra februar 2009.

Der blev opnået politisk enighed om oprettelse af et europæisk råd for systemisk risiko (ESRB) på ECOFIN i oktober. Formandskabet sigter efter politisk enighed om ESFS på det kommende møde, med henblik på en samlet forelæggelse for DER den 10.-11. december af hele den nye tilsynsstruktur.

Indhold

Kommissionens forslag vedr. ESFS består i udkast til forordninger, der etablerer tre separate EU-tilsynsorganer ift. hhv. banker (EBA - European Banking Authority), værdipapirer (ESMA - European Securities and Markets Authority) og forsikring/pension (EIOPA - European Insurance and Occupational Pensions Authority). Efterfølgende kommer konsekvensændringer i en række konkrete sektor-direktiver på det finansielle område som følge af oprettelsen af EU-tilsynsorganerne, som forventes drøftet på et senere rådsmøde.

De tre EU-tilsynsorganer erstatter og overtager de nuværende opgaver for de eksisterende tre tilsynssamarbejdsudvalg for hhv. banker (CEBS – Committee of European Banking Supervisors), værdipapirer (CESR – Committee of European Securities Regulators) og forsikring/pension (CEIOPS – Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors). I lighed med de eksisterende tilsynssamarbejdsudvalg er de nye EU-tilsynsorganer sammensat af repræsentanter fra tilsynsmyndighederne i hvert af de 27 EU-lande.

I tillæg til de eksisterende tilsynssamarbejdsudvalgs nuværende opgaver foreslår Kommissionen at give de nye EU-tilsynsorganer beføjelser til at udarbejde udkast til bindende tekniske standarder, bistå ved sager om overtrædelser af fællesskabs-

lovgivning, udføre visse krisehåndteringsopgaver og mægle i tvister mellem nationale tilsyn.

Endelig ventes ESMA skulle udøve de direkte tilsynsbeføjelser overfor kreditratingbureauer, herunder registrering og kontrol i overensstemmelse med den kommende forordning om kreditratingbureauer.

Hertil kommer en række koordinerende og rådgivende opgaver, som ikke adskiller sig væsentligt fra de opgaver, der i dag ligger i tilsynssamarbejdsudvalgene. Det gælder f.eks. at koordinere arbejdet i de grænseoverskridende tilsynskollegier, som er under oprettelse, at fungere som kontaktpunkt for tilsyn fra tredjelande og at afgive holdninger i forbindelse med fusionssager. EU-tilsynsorganerne vil også få til opgave at udvikle og fremme bedste praksis for tilsynsvirksomhed gennem forskellige analyser af finanstilsynenes virksomhed i de forskellige lande.

Udover disse ændringer, som beskrives nærmere herunder, forbliver den nuværende organisering af regulering og tilsyn i EU uændret, idet de nationale tilsyn fortsat varetager det konkrete tilsyn med de finansielle virksomheder i øvrigt, ligesom etableringen af de nye EU-tilsynsorganer ikke berører rammerne for udarbejdelsen af fællesskabslovgivning på området (Rådet og Europa-Parlamentet i for-ening) eller for Kommissionens gennemførelsesbeføjelser indenfor nærmere afgrænsede områder (komitologi-proceduren).

Bindende tekniske standarder

EU-tilsynsorganerne skal ifølge forslaget kunne fastlægge udkast til bindende tekniske standarder for tilsynet indenfor specifikke tekniske områder, der udpeges i de konkrete direktiver, som f.eks. kapitalkravsdirektivet. Anvendelsesområdet for bindende tekniske standarder foreslås udviklet indenfor områder, hvor detaljerede metodiske eller kvantitative standarder er nødvendige for at sikre konsistent anvendelse af bestemte regler, og hvor der er mindre behov for tilsynsmæssige vurderinger. Derudover er det områder, hvor det kan være en fordel med en fælles tilgang til rapportering eller offentliggørelse, fx i forhold til at udvikle et ensartet rapporteringsformat på bankområdet inden 2012, samt områder hvor det vil være en fordel med en ensartet tilgang til samarbejde, herunder i forhold til risikovurdering og informationsudveksling fx i situationer, hvor et værtslands tilsyn efter-spørger oplysninger fra hjemlandets tilsyn. Dette instrument skal bl.a. ses i forlængelse af ønsket om en "single rulebook", dvs. en lovgivningsmæssig ramme, der sikrer ens implementering af EU-regler i de nationale lovgivninger, men det ligger i forslaget, at sådanne standarder alene skal vedrøre tekniske forhold og ikke berøre beslutninger om tilsynspolitikken, som fortsat vil ligge hos Rådet/Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Kommissionen vil i praksis skulle vedtage sådanne udkast til bindende tekniske standarder gennem en efterfølgende beslutning eller forordning, før de kan træde i kraft. Når en bindende teknisk standard er vedtaget, vil denne indgå som en del af fællesskabsretten. Der lægges i forslaget op til, at Kommissionen i særlige tilfælde kan ændre på standarden før vedtagelse eller undlade at vedtage denne helt eller delvist, hvis dette er nødvendigt af hensyn til fællesskabets interesse. I sådanne tilfælde skal Kommissionen imidlertid give det pågældende EU-tilsynsorgan mu-

lighed for at ændre på sit udkast til standarder på baggrund af Kommissionens tilbagemelding, før Kommissionen vedtager standarden.

De tre eksisterende tilsynssamarbejdsudvalg vedtager allerede i dag standarder inden for lignende tekniske områder, som dog ikke er bindende. EU-tilsynsorganerne vil fortsat have mulighed for at fastlægge sådanne vejledende (ikke-bindende) tekniske standarder, ligesom de vil have mulighed for at opløfte eksisterende, ikke-bindende standarder til bindende standarder, hvis der gives mulighed herfor i de pågældende direktiver.

Sager om eventuelle overtrædelser af fællesskabsretten

EU-tilsynsorganerne vil ifølge forslaget desuden få mulighed for at adressere situationer, hvor det vurderes, at nationale tilsyn afviger fra gældende fællesskabslovgivning, herunder de ovenfor omtalte bindende tekniske standarder. Dette instrument berører ikke de eksisterende muligheder for at indbringe et land for EF-domstolen for overtrædelse af fællesskabslovgivningen.

Hvis et EU-tilsynsorgan vurderer, at en national tilsynsmyndighed overtræder gældende fællesskabslovgivning, kan denne rette en henstilling til den pågældende tilsynsmyndighed og angive, hvad tilsynsmyndigheden skal tage af skridt for at efterleve fællesskabslovgivningen. Hvis den nationale tilsynsmyndighed ikke efterkommer denne henstilling indenfor én måned, kan Kommissionen på denne baggrund rette en formel holdning mod den pågældende nationale tilsynsmyndighed og pålægge denne at foretage de nødvendige foranstaltninger for at efterleve fællesskabslovgivningen.

I ekstraordinære tilfælde, hvor den pågældende tilsynsmyndighed vedholdende undlader at gennemføre tiltag, har EU tilsynsorganet beføjelser til som sidste udvej at vedtage afgørelser, der et rettes til finansielle virksomheder. Disse beføjelser er begrænset til ekstraordinære tilfælde, hvor den pågældende tilsynsmyndighed ikke efterlever en henstilling eller formel holdning, der er rettet til den, og hvor fællesskabslovgivningen finder direkte anvendelse på finansielle virksomheder i henhold til gældende eller kommende EU forordninger, og såfremt en sådan afgørelse er nødvendig inden for en kort tidsramme for at sikre en opretholdelse eller genopretning af neutrale konkurrencevilkår, eller at sikre en ordentlig funktion og integritet af det finansielle system. EU-tilsynsorganets afgørelse tager forrang for tidligere afgørelser truffet af den nationale myndighed vedrørende samme spørgsmål.

Mægling i tvister mellem nationale tilsyn

EU-tilsynsorganerne foreslås tillige i visse situationer at kunne mægle i tvister mellem nationale tilsyn på tværs af landene. Mægling vil kun kunne finde sted indenfor områder, der i forvejen ifølge fællesskabsreglerne kræver fællesbeslutning, samarbejde og koordinering mellem forskellige nationale tilsynsmyndigheder. Mæglingen vil først ske efter de implicerede tilsyn har haft mulighed for at løse uoverensstemmelsen bilateralt.¹ Herefter vil mæglingen tage form af en beslutning rettet til den pågældende tilsynsmyndighed.

¹ I de tilfælde, hvor der allerede i dag er foreskrevet konkrete processer i de enkelte direktiver for at løse uoverensstemmelser mellem nationale tilsyn, vil EU-tilsynsorganernes mægling som udgangspunkt ligge i forlængelse af, at sådanne fore-

Såfremt den pågældende myndighed herefter ikke retter sig efter EU-tilsynsorganets beslutning, vil EU-tilsynsorganerne kunne træffe afgørelse direkte rettet mod det pågældende lands finansielle virksomheder for at sikre gennemførelsen af EU-tilsynsorganets beslutning som led i mæglingen. EU-tilsynsorganets afgørelse tager forrang for tidligere afgørelser truffet af den nationale myndighed vedrørende samme spørgsmål.

Håndtering af krisesituationer

De nye EU-tilsynsorganer er også tiltænkt en rolle i håndtering af krisesituationer med en EU-dimension. Udover at understøtte koordinering og informationsudveksling mellem de enkelte nationale tilsyn vil EU-tilsynsorganerne også kunne træffe beslutninger, der pålægger de nationale finanstilsyn konkrete forpligtelser i krisesituationer i overensstemmelse med den konkrete lovgivning, som falder inden for de pågældende EU-tilsynsorgans område. EU-tilsynsorganet har imidlertid kun mulighed for at træffe sådanne beslutninger, såfremt Kommissionen efter inddragelse af Rådet og ESRB allerede har konstateret og meddelt, at der foreligger en krisesituation, som berettiger til sådanne beslutninger fra EU-tilsynsorganets side. Kommissionen skal mindst én gang om måneden vurdere, om der fortsat eksisterer en krisesituation.

Sammensætning og governance

Beslutningskompetencen i hvert af de nye EU-tilsynsorganer vil være forankret i et "Board of Supervisors" sammensat af direktørerne for den relevante tilsynsmyndighed i hvert EU-land.² Som observatører deltager én repræsentanter fra hhv. Kommissionen, ECB, ESRB og de øvrige to EU-tilsynsorganer. Board of Supervisors kan derudover vælge at indbyde øvrige observatører.³

Board of Supervisors udpeger desuden for 5 år ad gangen en formand og en direktør, som skal varetage deres embede på fuld tid, og som deltager i møder i Board of Supervisors uden stemmeret. Beslutninger vil i udgangspunktet træffes med simpelt uvægtet flertal, bortset fra fastsættelsen af tekniske standarder, som vil skulle fastlægges med kvalificeret flertal (vægtet som i Rådet).

Board of Supervisors udpeger i sin midte desuden et snævrere Management Board bestående af seks medlemmer plus formanden. Hvert af de tre EU-tilsynsorganer vil desuden i sit arbejde skulle konsultere en fast kreds af interessenter repræsenteret i en "Stakeholder Group" med repræsentanter fra industrien, forbrugere o.l.

Der foreslås desuden oprettet én fælles ankeinstans (Board of Appeal) for de tre EU-tilsynsorganer, for hvilken visse af disse afgørelser kan indbringes. Det gælder EU-tilsynsorganernes beslutninger og afgørelser inden for mægling, krisehåndtering og sager vedr. overtrædelse af fællesskabslovgivningen.

Det Europæiske Råd og ECOFIN har i sine konklusioner om den nye tilsynsstruktur opstillet en generel betingelse om, at de nye EU-tilsynsorganers virke ikke

skrevne processer er udtomt. Dette vil dog også afhænge af, hvordan de konkrete direktiver måtte blive tilrettet som konsekvens af en nye tilsynsstruktur.

² I de tilfælde, hvor det finansielle tilsyn ikke ligger i den nationale centralbank, som det f.eks. er tilfældet i Danmark, kan de nationale tilsynsmyndigheder vælge at medbringe en repræsentant for det pågældende lands centralbank som observatør.

³ Det er således sandsynligt, at EU-tilsynsmyndighederne vil vælge at indbyde observatører fra de finansielle tilsyn i EØS-landene uden for EU, herunder Island og Norge, som det er tilfældet i de nuværende tilsynssamarbejdsudvalg.

i sig selv må medføre, at landene pålægges fiskale byrder (som led i finansiering af bankredninger o.l.). Der etableres derfor en klausul, som medlemslandene kan påkalde sig i forbindelse med konkrete beslutninger fra EU-tilsynsorganerne, som vedrører enten mægling eller krisehåndtering. Herefter vil ECOFIN afgøre, om den pågældende beslutning skal fastholdes eller ej.

EU-tilsynsorganerne vil i udgangspunktet basere deres arbejde på oplysninger, der stilles til rådighed af de nationale tilsynsmyndigheder, men vil i særlige tilfælde kunne anmode om oplysninger fra andre nationale myndigheder (centralbanker, statistikbureauer o.l.) og i sidste ende direkte fra de enkelte finansielle virksomheder. Anmodning om oplysninger fra andre end de nationale tilsynsmyndigheder forudsætter begrundede forespørgsler, og at EU-tilsynsorganerne holder de pågældende nationale tilsynsmyndigheder informeret om sådanne forespørgsler.

Der er lagt op til en evaluering af den nye tilsynsstruktur tre år efter start, og herefter hvert tredje år.

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens forslag til forordninger vedr. etablering af de tre nye tilsynsorganer har hjemmel i Traktatens artikel 95, som er omfattet af den fælles beslutningstagning i Traktatens artikel 251.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslagene bidrager til at afhjælpe de svagheder i det finansielle tilsyn, som krisen har blotlagt, og at de er i overensstemmelse med målsætningen om at sikre et stabilt indre marked for finansielle tjenesteydelser ved at forbinde de nationale tilsynsmyndigheder i et stærkt netværk på fællesskabsniveau. I lyset af, at det daglige tilsyn med de finansielle virksomheder forbliver hos de nationale tilsynsmyndigheder er det Kommissionens vurdering, at der er tale om velafbalancerede forslag, der er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen vurderer ligeledes, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt støtte til de Larosière-rapportens anbefalinger, men har ikke udtalt sig om Kommissionens meddelelse af 27. maj eller Kommissionens konkrete forslag af 23. september. Der har endnu ikke været substansdrøftelser i Europa-Parlamentet vedr. Kommissionens konkrete forslag.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Kommissionens forslag har karakter af en række forordninger, der alle finder direkte anvendelse i medlemslandene.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at den nye tilsynsstruktur kan medføre et behov for konkrete tilpasninger i dansk lovgivning efterfølgende. Bl.a. vil lov om finansiel virksomhed skulle revideres for at muliggøre videregivelse af oplysninger til de nye EU-tilsynsorganer.

Statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens forslag har ingen statsfinansielle konsekvenser for Danmark udover indvirkningen på EU's budget. De tre nye europæiske tilsynsorganer skal finansieres dels fra EU-budgettet dels fra landenes finansielle tilsynsmyndigheder, som i Danmark finansieres gennem bidrag fra de finansielle virksomheder.

Bla. på baggrund af nye opgaver og en større stab, er der lagt op til en forøgelse af budgetterne for de tre nye EU-tilsynsorganer sammenlignet med de eksisterende budgettrammer for de tre tilsynssamarbejdsudvalg, som EU-tilsynsorganerne erstatter. De totale samlede omkostninger ved at etablere EU-tilsynsorganerne forventes at være EUR 37,3 mio. årligt, voksende til EUR 68,4 mio. årligt efter 3 år. I perioden 2011-2014 vil der være tale om totaludgifter på EUR 217,6 mio. (2009-prisniveau). Der er det seneste forslag lagt op til, at EU-budgettet finansierer 40 pct. af disse udgifter, svarende til EUR 87 mio. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's udgifter, hvilket svarer til en statslig udgift ved tilsynsorganerne på ca. 13,1 mio. kr. fra 2011 til 2014.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet initiativerne forventes at mindske risikoen for finansielle kriser i fremtiden og bidrager til et stabilt indre marked for finansielle ydelser.

Høring

Der har tidligere været foretaget høring i EU-specialudvalget for finansielle tjenesteydelser vedr. Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009 vedr. en ny tilsynsstruktur, som ligger til grund for de konkrete lovgivningsforslag, som denne sag omhandler. Resultatet af daværende høring er gengivet i den kommenterede dagsorden for ECOFIN-mødet den 20. oktober, som blev forelagt for Folketingets Europa-udvalg den 16. oktober 2009, og hvortil der henvises.

Der har derudover været foretaget høring i EU-specialudvalget for finansielle tjenesteydelser vedr. Kommissionens tilsynspakke af 23. september 2009 og de konkrete lovgivningsforslag. Høringen resulterede i nedenstående holdninger for så vidt angår ESFS:

Finansrådet (FR) kan i det hele henholde sig til sine tidligere afgivne bemærkninger. FR finder af retssikkerhedsmæssige grunde, at det er væsentligt, at der forekommer en klar linje for begrebet "tekniske standarder", da forslaget på dette punkt kun indeholder generelle formuleringer. FR finder, at vedtagelsen af udkast til retningslinjer bør finde sted på et ikke-vægtet grundlag, således at hvert medlem i tilsynsmyndigheden har "én stemme", og FR henviser til, at dette også gælder i ECB's Styrende Råd og i de eksisterende EU-agenturer. FR finder, at finansieringen af den nye tilsynsstruktur skal finde sted på et fuldt harmoniseret grundlag, og henviser til, at der mellem medlemslandene eksisterer store forskelle i finansieringen af de nationale finanstilsyn, idet disse kan være finansieret helt eller delvist af bankerne under tilsyn og/eller være skattefinansieret. Ifølge FR er det afgørende nødvendigt for at skabe "level playing field" for bankerne i EU at finansieringen harmoniseres. Hertil kommer, at FR finder, at bankernes finansiering af omkostningerne til EBA bør begrænses til omkostningerne til udøvelsen af tilsynet med de pågældende institutter. FR bemærker vedr. administrative byder, at man med den nye finansielle tilsynsstruktur i vid udstrækning har haft tilsynet med store internationale bankkoncerner for øje.

Dette kan ifølge FR have som utilsigtet konsekvens, at der lægges store administrative byrder også de mindre pengeinstitutter, som ikke har en international dimension, hvilket FR ikke finder rimelig.

Realkreditrådet (RR) tilslutter sig den foreløbige danske holdning fremlagt i specialudvalgsnotatet. I forhold til mikrotilsynet understreger RR, at den har særlig fokus på de beføjelser, som tillægges de nye tilsynsmyndigheder. For RR er det afgørende, at disse myndigheder ikke vedtager regler eller træffer beslutninger, der ikke harmonerer med unikke nationale egenarter, som det velfungerende danske realkreditsystem. Disse betragtninger er på tilfredsstillende vis indeholdt i den foreløbige danske holdning. RR støtter i øvrigt de af Finansrådet tidligere fremførte betænkeligheder ved, at de nye EU-tilsynsorganer træffer beslutninger vedrørende tekniske standarder med kvalificeret flertal.

F&P (F&P) er som udgangspunkt positiv over for forslag til ny tilsynsstruktur, men finder, at forslagene stadig indeholder en række usikkerhedsfaktorer. I forbindelse med overgang fra CEIOPS til EIOPA støtter F&P, at tilsynet med grænseoverskridende forsikringskoncerner fortsat bygger på hjemlandstilsyn og den udbygning af samarbejdet med værtslandenes tilsynsmyndigheder, som allerede indgår i Solvens II direktivet. F&P finder, at principperne om "bedre regulering" også skal gælde for de nye myndigheder. F&P lægger stor vægt på, at den interne organisation i de nye tilsynsmyndigheder i så vid udstrækning som muligt giver mulighed for, at de ansatte i myndighederne indstationeres fra de nationale tilsynsmyndigheder for en kortere årrække. F&P finder med hensyn til forslagenes gennemførelse, at mange af de foreslåede initiativer allerede er vedtaget for forsikringssektoren som led i vedtagelsen af det såkaldte Solvens II direktiv. De nye myndigheders beføjelser bør derfor ifølge F&P først træde i kraft samtidig med Solvens II-direktivet (november 2012).

Realkreditforeningen finder det vanskeligt på nuværende tidspunkt at vurdere de præcise konsekvenser af de omfattende forslag. Realkreditforeningen kvitterer for det danske fokus på realkreditmodellen i relation til arbejde med ensartet praksis og bindende standarder.

Danmarks Rederiforening (DRF) præciserer, at forslaget også vedrører alm. aktieudstedende virksomheder og ikke blot finansielle virksomheder. DRF finder det betænkeligt, at ESMA får adgang til, når særlige betingelser er opfyldt, at træffe en individuel beslutning rettet til en deltager på det finansielle marked. Dermed vil danske virksomheder i realiteten blive underlagt to myndigheders tilsyn samtidig indenfor de samme områder. Omgør ESMA en afgørelse/praksis indenfor et nationalt finanstill-syn, vil dette kunne skabe store problemer for virksomhederne, der har fæstet lid til, at det nationale tilsyns afgørelse står ved magt. DRF finder at i tilfælde, hvor et nationalt tilsyn har anlagt en gal praksis/truffet en gal afgørelse bør reaktionen være fra ESMA overfor den nationale myndighed, ikke overfor virksomheden. DRF bemærker endvidere, at forslaget om en "interessegruppe" i praksis langt fra vil være tilstrækkeligt til at virksomhederne og organisationerne kan følge med i forslag og drøftelser m.v. allerede af den grund, at der kun bliver et begrænset antal pladser i dette organ. DRF henviser til, at der allerede under CESR-systemet opstod store problemer for virksomhederne med at følge med i regelmængden og at kommentere herpå, da Finanstill-synet ikke regelmæssigt orienterede om CESR's forslag som alene skulle findes på CESR's hjemmeside. Vigtigheden af at have etableret pålidelige og

effektive rapporteringsordninger til danske virksomheder og organisationer under ESMA bliver endnu mere afgørende, og det er ifølge DRF vigtigt, at Finanstilsynet sikrer dette.

InvesteringsForeningsRådet (IFR) henviser indledningsvist til det allerede indsendte bidrag (jf. ovenfor beskrevne høring). IFR støtter den foreløbige danske holdning dels om at afdække best practices og bevare velfungerende nationale systemer og dels om at arbejde for en klar arbejdsfordeling mellem nationale tilsyn og de nye EU tilsynsmyndigheder. IFR støtter initiativer, der kan fremme lige konkurrencevilkår i EU, men IFR finder det samtidig afgørende, at landene får mulighed for at identificere anerkendelsesværdige nationale egenarter og tilrettelægge tilsynet i forhold hertil. I den forbindelse nævner IFR, at Danmark har særligt behov for at iagttage dette på investeringsforeningsområdet, da danske foreninger er selskaber og ikke fonde som i udlandet, hvilket blandt andet giver dem et ekstra ledelsesorgan i form af foreningsbestyrelserne. Og samtidig har investorerne muligheder for indflydelse på generalforsamlinger. Endvidere har foreningerne tradition for børsnotering og -handel; løbende opgørelser af indre værdier i løbet af dagen, og de bruger dobbeltprissystemet. IFR har ofte oplevet EU-forslag, som ikke tager hensyn til disse særlige forhold, der alle er værdiskabende for investorerne. IFR finder, at der er et behov for at præcisere og anslå de forventede administrative og økonomiske omkostninger for erhvervslivet, bl.a. i lyset af, at de nye europæiske tilsyn skal finansieres delvist fra medlemsstaternes tilsyn, som i næste led finansieres af industrien.

Finansforbundet (FF) kan klart støtte de overordnede tanker om tilsynsstrukturen i EU, som forslagene er udtryk for. FF finder det vigtig vedrørende ansvarsfordelinger og retssikkerheden for de finansielle virksomheder, at kontakten fortsat er mellem det nationale tilsyn og virksomhederne, så virksomheder ikke udsættes for modsat rettede ordrer og anmodninger om oplysninger fra forskellige myndigheder samtidig. Ifølge FF bør det hele kanaliseres via det pågældende nationale tilsyn, hvilket af hensyn til retssikkerhed og kontinuitet i virksomhedsførelsen kun bør fraviges i ganske særlige tilfælde.

Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) under Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vurderer, at forslaget vil medføre nye administrative byrder, hvor en nærmere vurdering af byrdernes omfang på nuværende tidspunkt ikke er mulig. CKR finder det må sikres, at virksomhederne ikke vil opleve at skulle indberette de samme oplysninger to gange til forskellige myndigheder. CKR indstiller til, at der fra dansk side arbejdes for, at tilsynet vil blive tilrettelagt på en sådan måde, at virksomhederne administrative byrder vil blive så let som muligt, under hensyn til de ønskede mål med den nye tilsynsstruktur.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for ECOFIN-mødet den 20. oktober 2009 blev Kommissionens forslag vedr. ESFS forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. oktober 2009.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen kan støtte oprettelsen af ESFS, herunder etableringen af de tre nye EU-tilsynsorganer. Regeringen bakker op om en styrkelse og harmonisering af tilsyn med de finansielle markeder og virksomheder, således at der skabes lige vilkår på tværs af landene.

Regeringen arbejder samtidig for, at ESFS tager hensyn til velfungerende systemer, selv om disse ikke finder anvendelse i hele EU, og medvirker til at afdække, understøtte og bevare best-practices, som f.eks. det danske realkreditsystem.

Regeringen arbejder for at sikre et fortsat effektivt nationalt tilsyn med virksomhederne og en klar afgrænsning af ansvarsområde mellem de nationale tilsyn og de nye EU-tilsynsorganer, således at virksomhederne kun får én myndighed at kommunikere med i hver sag.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til ESFS og etableringen af de nye EU-tilsynsorganer. Der forventes imidlertid at være et ønske om at afklare og præcisere delelementer i de konkrete forslag, herunder den konkrete rækkevidde af EU-tilsynsmyndighedernes beføjelser, således at der kan sikres en høj retssikkerhed for virksomhederne under tilsyn og opnås en tilstrækkelig sikkerhed for, at EU-tilsynsorganernes virke ikke i sig selv berører landenes finanspolitiske ansvar (som led i konkrete bankredninger o.l.).

Dagsordenspunkt 2a: Skat – Omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO₂-kvoter mv.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om en ændring af momsdirektivet med henblik på at bekæmpe momssvig. Forslaget indeholder bl.a. en bestemmelse, der skal gøre det muligt for medlemsstaterne at anvende omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO₂-kvoter og nærmere bestemte varer. ECOFIN forventes at drøfte et kompromisforslag fra formandskabet med henblik på at opnå enighed.

KOM(2009)511

Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsat forslag til en ny bestemmelse i momsdirektivet (2006/112/EF), der skal gøre det muligt for medlemsstaterne at anvende ordningen om omvendt betalingspligt for moms ved handel med bl.a. CO₂-kvoter med henblik på at bekæmpe momssvig.

Omvendt betalingspligtig for moms ved handel med fx CO₂-kvoter indebærer, at en momspligtig køber indbetaler og afregner en beregnet salgsmoms med den relevante myndighed (i stedet for sælger) og har samtidig fradrag for købsmoms ved den enkelte handel. Det er vurderingen, at risikoen for momssvig derved reduceres væsentligt.

Kommissionen foreslår, at anvendelsen af ordningen for omvendt betalingspligt begrænses til en på forhånd fastlagt liste over varer og tjenesteydelser, som medlemsstaterne har vurderet kan udsættes for momssvig. Udover CO₂-kvoter foreslår Kommissionen, at listen omfatter mobiltelefoner, integrerede kredsløbsanordninger, fx mikroprocessorer, og andre varer, herunder parfume og ædelmetaller. Ifølge Kommissionens forslag kan medlemsstaterne anvende ordningen for omvendt betalingspligt på højst tre kategorier, hvoraf to kan være varer.

Derudover foreslår Kommissionen, at de medlemsstater, der vælger at udnytte muligheden for at anvende omvendt betalingspligt for moms, skal indføre en indberetningspligt med henblik på, at medlemsstaterne får mulighed for at overvåge, om anvendelsen af ordningen om omvendt betalingspligt fungerer effektivt. Eftersom handel med CO₂-kvoter foregår via et særligt register, hvor de enkelte transaktioner registreres, forventes det, at de foreslåede kontrol- og evalueringsforpligtigelser kun kommer til at gælde for handel med de angivne varer.

Kommissionen har endvidere foreslået, at de medlemsstater, der vælger at benytte omvendt betalingspligt på de omhandlede varer, skal afgive en evalueringsrapport senest den 30. juni 2014 om svigsmønstrene i medlemsstaten både før og efter indførelsen af den omvendte betalingspligt. Rapporten skal tillige indeholde oplysninger vedrørende eventuelle nye trends for svigagtige aktiviteter som konsekvens af muligheden for at benytte omvendt betalingspligt på nærmere definerede områder.

Det svenske formandskab har fremsat et kompromisforslag, som bl.a. indebærer, at muligheden for at anvende omvendt betalingspligt for moms begrænses til at

omfatte CO₂-kvoter, kredsløbsanordninger og mobiltelefoner. Samtidig foreslår formandskabet at lempe kontrol- og evalueringsforpligtigelserne i forhold til Kommissionens forslag.

På ECOFIN-mødet den 2. december 2009 forventes en drøftelse af formandskabets kompromisforslag med henblik på at opnå enighed.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 93 og 94.

Nærhedsprincippet

Det er nødvendigt at vedtage regler på fællesskabsniveau for effektivt at kunne bekæmpe momssvig i medlemsstaterne. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Bestemmelserne i momsdirektivet er omfattet af momsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 966 af 14. oktober 2005, og momsbekendtgørelse nr. 663 af 16. juni 2006 med ændringer.

Kommissionens forslag indebærer, at det er frivilligt for medlemsstaterne at anvende ordningen om omvendt betalingspligt for moms, og derfor vil forslaget ikke umiddelbart have lovgivningsmæssige konsekvenser. Danmark ønsker imidlertid at benytte muligheden for at anvende omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO₂-kvoter og CO₂-kreditter, hvilket kræver en ændring af momsloven.

Regeringen har allerede fremsat forslag om at indføre omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO₂-kvoter og CO₂-kreditter og har anmodet om Rådets tilladelse til at fravige de gældende direktivbestemmelser. En vedtagelse af formandskabets kompromisforslag vil også gøre det muligt for Danmark at gennemføre lovændringen, idet alle lande dermed får mulighed for at anvende omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO₂-kvoter.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Gennemførelse af direktivforslaget vil medvirke til at bekæmpe utilsigtede provenutab, der opstår som følge af momskarruselsvig. Direktivet vil derfor have en positiv virkning for statsfinanserne og samfundsøkonomien, hvis størrelse det dog ikke er muligt at skønne over.

Gennemførelse af direktivforslaget forventes at medføre udgifter til systemudvikling. Der kan ikke skønnes mere præcist over størrelsen heraf, før direktivets endelige udformning kendes, men udgifterne skønnes at kunne afholdes inden for Skatteministeriets ramme.

Høring

Direktivforslaget er sendt i høring hos Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Børsmæglerforeningen, Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (CKR), Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Statistik, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Finansrådet, Finanstilsynet, Foreningen af Danske Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Håndværksrådet, Klima- og Energiministeriet, Kommunernes Landsforening, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landsskatteretten, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, SKAT, Skatterevisorforeningen og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Fristen for at afgive høringssvar er onsdag den 25. november 2009.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Grundnotatet er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. november 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen kan støtte forslaget om at ændre momsdirektivet med henblik på at bekæmpe momssvig.

Andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes generelt at støtte forslaget om at ændre momsdirektivet med henblik på at bekæmpe momssvig, idet to lande dog har forbehold mod forslaget's varedel.

Dagsordenspunkt 2b: (evt.) Skat – Postmoms

Resumé

ECOFIN vil muligvis drøfte mulighederne for at genoptage forhandlingerne om Kommissionens forslag fra 2003 om indførelse af moms på de postydelser, som på nuværende tidspunkt er moms-fritaget. Det svenske formandskab ønsker bl.a. at genoptage forhandlingerne i lyset af, at EF-domstolen har afsagt en dom om den gældende momsfritagelses anvendelsesområde. Det bemærkes, at Kommissionen har rejst en traktatkrænkelssag mod bl.a. Sverige, som har moms på alle postydelser.

KOM(2003) 234

Baggrund

Visse postydelser, der leveres af det offentlige postvæsen, er i dag momsfrtaget. Momsfritagelsen stammer fra 1970'erne, hvor postsektoren var kendetegnet ved postmonopoler.

Den gældende momsfritagelse på det befordringspligtige område giver konkurrenceforvriddning mellem postydelser leveret af offentlige og private operatører, da det kun er førstnævnte ydelser, der er momsfrtaget. Ydermere har medlemsstaterne ikke den samme fortolkning af momsfritagelsen, idet nogle medlemslande fritager alle postydelser, mens andre har gjort alle postydelser momspligtige. Det medfører kompleksitet og manglende retssikkerhed for operatørerne.

På den baggrund fremsatte Kommissionen i 2003 et forslag om postmoms, hvorefter

- Momsfritagelsen for det offentlige postvæsens ydelser og for frankeringsgyldige frimærker ophæves
- Der indføres særlige regler om beskatningsstedet for grænseoverskridende postydelser bl.a. for at undgå dobbeltbeskatning
- Medlemsstaterne vil kunne vælge at anvende en nedsat momssats for standard adresserede postforsendelser op til 10 kg.
- Medlemsstaterne vil kunne vælge at tillade postoperatører at anvende en forenklet ordning for momsberægning
- Der indføres momsregler vedrørende terminalafgifter, som er den afgift, som befordringspligtige virksomheder betaler hinanden for omdeling af grænseoverskridende post.

Forslaget blev drøftet i 2003-2004, uden at der kunne opnås enighed. Forslaget om postmoms har ikke været forhandlet siden.

Kommissionen har rejst traktatkrænkelssager mod en række medlemslande, bl.a. Sverige, der har indført moms på alle postydelser.

Indhold

Postydelser i EU er dækket af det 1. postdirektiv fra 1997. Det garanterer borgerne postservice i hele landet ("befordringspligt"), mens det gradvis indskrænker ydelserne med eneret. Dette blev videreført med det 2. postdirektiv fra 2002. Det 3. postdirektiv fra 2008 indfører en fuld liberalisering af markedet for postydelser

senest med udgangen af 2010 (11 medlemsstater i Øst- og Sydeuropa har dog mulighed for at udskyde dette til senest udgangen af 2012).

Postdirektiverne forpligter medlemsstaterne til at sikre udbud af en "universal postal service" (dvs. levering af en række grundlæggende postydelser over hele landet til rimelige priser), giver medlemsstaterne mulighed for at vælge at udpege en eller flere "universal service providers" til at sikre udbuddet af den grundlæggende postydelse og ophæver muligheden for ydelser med eneret for en bestemt operatør.

Den nuværende momsfritagelse indebærer en momsmæssig forskelsbehandling på visse postydelser, hvor Post Danmark modsat andre leverandører vil være momsfritaget. Det vil alt andet lige betyde en forvridding af konkurrencen.

EF-domstolen har imidlertid den 23. april 2009 afgjort en britisk præjudiciel sag om fortolkningen af den gældende momsfritagelse (TNT-sagen C-357/07). Dommen angår fortolkningen af formuleringen "det offentlige postvæsens ydelser" i momsdirektivet, og om fritagelsen kræver eller gør det muligt for en medlemsstat at fritage alle ydelser leveret af "det offentlige postvæsen".

Regeringen har igangsat et arbejde med henblik på at fortolke afgørelsen. Den foreløbige fortolkning af afgørelsen indikerer, at den kan have som konsekvens, at det fremover kun vil være enkeltforsendelser, der kan være omfattet af momsfritagelsen.

Såfremt dette er korrekt, vil det reducere konkurrenceforvriddningen af fritagelsen, idet det er formodningen, at der kun vil opstå konkurrence på markedet for masseforsendelser, hvor det vil være muligt at gøre alle aktører, inklusiv Post Danmark, momspligtige. Fortolkningen af afgørelsen vil blive drøftet med de andre medlemslande og Kommissionen på et snarligt møde i Momskomiteén.

I lyset af vedtagelsen af det 3. postdirektiv samt TNT-dommen vil det svenske formandskab muligvis lægge op til, at ECOFIN den 2. december 2009 drøfter, om forhandlingerne om postmoms skal genoptages. Sagen var oprindeligt på dagsordenen for ECOFIN den 10. november 2009, men blev ikke drøftet og ventes derfor taget op igen den 2. december 2009.

Hjemmelsgrundlag

EF-traktatens artikel 93, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

De nuværende regler om momsfritagelse for visse postydelser kan kun ændres ved eller forlænges ved en fællesskabsretsakt, og forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet afgav en udtalelse den 11. marts 2004, hvori man udtrykte støtte til Kommissionens forslag. Parlamentet foreslog enkelte ændringer, herunder at vægtgrænsen for de adresserede postydelser, hvor medlemslandene kan vælge nedsat moms, hæves fra 2 til 10 kg. Dette forslag er indarbejdet i det seneste kompromisforslag fra forhandlingerne i 2003-2004.

Høring

Kommissionens forslag fra 2003 blev sendt i høring kort efter fremsættelsen. Det momsregistrerede erhvervsliv støttede gennemgående Kommissionens forslag, mens der var modstand imod forslaget fra privatpersoner, velgørende organisationer og det ikke-momspligtige erhvervsliv. Disse fremhævede især, at forslaget om momspligt vil medføre en fordyrelse af portoer, idet det for denne gruppe ikke er muligt at fratække købsmomsen.

Statsfinansielle konsekvenser

Såfremt det besluttes at ophæve momsfrigtagelsen og indføre moms på alle postydelser, skønnes det med megen usikkerhed at medføre et merprovenu på ca. 230 mio. kr. årligt (målt i 2009-priser).

Det bemærkes dog, at der det første år vil være statsfinansielle udgifter til efterregulering af momsfradrag på investeringsgoder, fx en frankeringsmaskine.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Moms på alle postydelser vil alt andet lige være gavnligt for konkurrencen på postmarkedet, da det sikrer, at alle aktører behandles ens. De væsentligste positive effekter på konkurrencen kan dog allerede være opnået med en reduktion af momsfrigtagelsen til kun at omfatte enkeltforsendelser, jf. ovenstående bemærkninger om EF-dommen.

Moms på alle postydelser vil desuden reducere de administrative omkostninger for postsektoren (i praksis Post Danmark), idet den ikke længere skal sondre mellem momsfri og momspligtige postydelser og dermed også slipper for at håndtere delvis fradragsret for virksomheder, der både befordrer momspligtige og momsfritagne ydelser.

For forbrugerne vil indførelse af moms på alle postydelser være forbundet med højere priser som følge af, at de pålægges moms på alle postydelser.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

I den danske momslov er bestemmelsen om momsfrigtagelse for visse postydelser gennemført i § 13, stk. 1, nr. 13, som momsfritager Post Danmark A/S for den postbesørgelse, hvor der er befordringspligt. Befordringspligten indebærer, at Post Danmark A/S er forpligtet til at omdele bl.a. breve indtil 2 kg og pakker indtil 20 kg over hele landet. Post, der ikke er omfattet af befordringspligten, er momspligtig.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat om Kommissionens forslag fra 2003 blev oversendt i juli 2003 og supplerende grundnotat i august 2003. Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 6. november 2009 forud for ECOFIN den 10. november 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter principielt, at der indføres moms på alle postydelser. Regeringen kan derfor støtte at genoptage forhandlingerne om moms på postydelser mhp. en direktivændring, der ophæver momsfrigtagelsen for de befordringspligtige

postydelser mv. Derimod kan regeringen ikke støtte forslag, som omfatter en udvidelse af området for nedsat moms.

Andre landes holdninger

Et flertal af medlemslande støtter en genoptagelse af forhandlingerne om postmoms. Enkelte lande har betinget en genoptagelse af forhandlingerne af muligheden for anvendelse af nedsat moms. En del medlemslande er i varierende grad imod en genoptagelse af forhandlingerne.

Dagsordenspunkt 2c: Skat – Rentebeskatningsdirektivet

Følger snarest.

Dagsordenspunkt 2d: Skat – Inddrivelsesdirektivet

Følger snarest.

Dagsordenspunkt 2e: Skat – Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)

Resumé

ECOFIN ventes at have en generel drøftelse af forslaget til nyt direktiv om administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet). Det nye direktiv skal afløse det gældende bistandsdirektiv fra 1977, som ikke har fulgt den internationale udvikling, berunder især i forhold til bankhemmelighed. Det nye direktiv skal styrke og udvide udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Drøftelsen ventes især at angå automatisk informationsudveksling.

KOM(2009)29

Baggrund

Det gældende bistandsdirektiv (77/799/EØF) har til formål at sikre, at medlemsstaterne udveksler de oplysninger, som er nødvendige for en korrekt beskatning af personer og virksomheder i en medlemsstat, som har økonomiske relationer til en anden medlemsstat.

Direktivet er imidlertid utilstrækkeligt til at opfylde formålet, idet det bl.a. giver mulighed for, at en medlemsstat kan afslå en anmodning fra en anden medlemsstat om oplysninger med den begrundelse, at statens egen lovgivning eller administrative praksis (bankhemmelighed) forhindrer den i at indhente oplysningerne.

Desuden indebærer direktivet ikke pligt til automatisk informationsudveksling. Det vil sige, at oplysninger, som en medlemsstats myndigheder får indberettet om betalinger, på nuværende tidspunkt ikke videresendes automatisk i de tilfælde, hvor modtageren af betalingen er hjemmehørende i en anden medlemsstat.

Kommissionen har derfor fremsat forslag til et nyt bistandsdirektiv, som skal forbedre og på visse punkter udvide udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes skattemyndigheder.

Indhold

Kommissionens forslag indebærer overordnet, at alle direkte skatter og indirekte skatter bliver omfattet af ensartede regler om udveksling af oplysninger, undtagen told og indirekte skatter, som er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1798/2003 og Rådets forordning 2073/2004.

Derudover indeholder forslaget en række ændringer vedr. bistandens art, udvekslingen af oplysninger, administrativt samarbejde mv.

Bistandens art

Forslaget indeholder regler om fem forskellige typer af bistand til fremsendelse af oplysninger: udveksling efter anmodning, automatisk udveksling, spontan udveksling, embedsmænds tilstedeværelse på en anden medlemsstats territorium og samtidigt gennemførte undersøgelser ("simultane revisioner"). Disse fem typer er de samme som de fem typer af bistand, som almindeligvis er omfattet af aftaler om administrativ bistand i skattesager, der indgås bilateralt på grundlag af en bestemmelse i en dobbeltbeskatningsoverenskomst, der svarer til artikel 26 i OECD's

model for dobbeltbeskatningsoverenskomster. I forhold til det gældende direktiv er forslaget om udenlandske embedsmænds tilstedeværelse på en medlemsstats territorium nyt.

Automatisk udveksling af oplysninger betyder, at en medlemsstat med aftalte medlemrum skal sende oplysninger, som er relevante for beskatning i en anden medlemsstat, til den anden medlemsstat. Oplysningerne skal sendes, uden at den anden stat har anmodet om dem.

Det svenske formandskabs seneste kompromisforslag indebærer, at medlemsstaterne kun får pligt til automatisk udveksling af oplysninger om løn og bestyrelseshonorarer, og at landene herudover skal foretage automatisk udveksling af de oplysninger, som de er i besiddelse af.

Herudover medfører kompromisforslaget en præcisering af den spontane udveksling af oplysninger. En medlemsstat vil i fremtiden være forpligtet til at sende oplysninger til en anden medlemsstat i tilfælde, hvor førstnævnte stat vurderer det som sandsynligt, at skattereglerne overtrædes, der er tale om skatteundgåelse eller -unddragelse i den anden medlemsstat, eller vurderer, at der er risiko for, at der vil ske ukorrekt beskatning i den anden medlemsstat.

Udveksling af oplysninger

Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået en bestemmelse om, at oplysninger, som en medlemsstat modtager i henhold til direktivet, skal holdes fortrolige på samme måde som oplysninger, der er indhentet i henhold til den modtagende medlemsstats egen lovgivning. Endvidere skal oplysninger, som en medlemsstat har modtaget fra en anden medlemsstat i henhold til direktivet, efter tilladelse fra den anden stat kunne anvendes til andre formål end beskatning. En medlemsstat, som har modtaget oplysninger fra en anden medlemsstat, skal desuden kunne videregive oplysningerne til en tredje medlemsstat, forudsat at direktivets regler og procedurer overholdes.

I forhold til det gældende direktiv er der tilføjet en særlig bestemmelse, hvorefter oplysninger, som en medlemsstat modtager fra et tredjeland, skal videregives til andre medlemsstater, medmindre dette hindres af internationale aftaler med det pågældende tredjeland.

Mht. medlemsstaternes forpligtelser og begrænsninger heri er det foreslået, at den medlemsstat, der modtager en anmodning om oplysninger, skal indsamle informationen, selv om den ikke har brug for oplysningerne til egne skattemæssige formål.

Direktivforslaget forpligter ikke en medlemsstat til at indhente eller videregive oplysninger, hvis det ville være i strid med lovgivningen i staten at gennemføre sådanne undersøgelser eller indhente sådanne oplysninger til egne formål. En medlemsstat kan dog ikke afslå at indhente oplysninger alene med den begrundelse, at oplysningerne findes i et pengeinstitut el.lign., eller at oplysningerne vedrører ejerskabet til fx et selskab eller en fond. Det vil bl.a. indebære, at medlemsstater, der har bankhemmelighed, skal afskaffe denne, hvilket er en markant ændring i forhold til det gældende direktiv.

Forslaget indeholder derudover – i modsætning til det gældende direktiv – en form for såkaldt ”mestbegunstigelsesbestemmelse”. Bestemmelsen medfører, at hvis en medlemsstat har påtaget sig forpligtelser over for et ikke-EU-land til at afgive oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af direktivet, så skal medlemsstaten afgive oplysninger i samme omfang til de øvrige EU-medlemsstater, som ønsker at indgå et sådant gensidigt videre samarbejde.

Det er endvidere foreslået at lægge visse begrænsninger på medlemsstaternes muligheder for at anmode om bistand i en anden medlemsstat. Eksempelvis skal en medlemsstat først anmode en anden medlemsstat om oplysninger, når den har udtømt egne rimelige muligheder for selv at skaffe oplysningerne.

Administrativt samarbejde mv.

I modsætning til det gældende direktiv indeholder forslaget en række regler om tilrettelæggelsen af det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder bl.a. regler om en organisationsplan, fælles procedureregler, fælles formularer, formater og kanaler for udveksling af oplysninger samt udvidede feed-back-procedurer.

Det svenske formandskab foreslår, at ECOFIN i 2017 skal overveje en revision af direktivet efter en rapport fra Kommissionen.

Sagen blev drøftet på ECOFIN den 10. november 2009, hvor der imidlertid ikke kunne opnås enighed om formandskabets kompromisforslag. Der er især uenighed om forslaget om automatisk informationsudveksling, som vil pålægge medlemsstaterne at have regler om indberetning af de oplysninger, som skal videregives.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens artikel 93 og 94, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af skattesvig fordrer et effektivt administrativt samarbejde på EU-niveau, som kun kan opnås ved en fælles retsakt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Direktivforslaget har været i høring hos Advokatsamfundet, CEPOS – Center for Politiske Studier, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer samt Forsikring og Pension.

Advokatsamfundet anfører retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en bestemmelse i Kommissionens forslag, der tillægger udenlandske embedsmænd adgang til at gøre brug af lokale kontrolbeføjelser. Denne bestemmelse er udgået i formandskabets kompromisforslag.

Advokatsamfundet kritiserer desuden en bestemmelse om udenlandsk bevismateriale, som efter Advokatsamfundets opfattelse indskrænker de nationale domstoles

adgang til at vurdere værdien af disse beviser. Hertil skal bemærkes, at den pågældende bestemmelse alene går ud på, at en medlemsstat kan påberåbe eller anvende oplysninger, rapporter mv., som den har modtaget fra en anden medlemsstat, som bevismateriale på samme måde som tilsvarende oplysninger, rapporter mv., som staten har modtaget fra andre af dens myndigheder.

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Efter gældende dansk ret varetages de opgaver, der omfattes af direktivet, af SKAT.

Konsekvenserne af forslaget om automatisk udveksling af oplysninger er endnu ikke vurderet, da det endnu ikke er afklaret, hvilke oplysninger der skal være omfattet af automatisk informationsudveksling. Det er muligt, at der kan være behov for at tilpasse de danske indberetningsregler. Det er ligeledes muligt, at der må ændres i kontrol- og indberetningsreglerne vedrørende danske pengeinstitutter mv.

Forslaget indeholder tidsfrister for bl.a. besvarelse af anmodninger om oplysninger. Sådanne tidsfrister findes ikke i gældende dansk ret og kræver derfor muligvis en ændring i lovgivningen.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Gennemførelse af direktivforslaget vil medvirke til at begrænse provenutab, der opstår ved skatteunddragelse og utilsigtet udnyttelse af skatteregler. Direktivet vil således have en positiv virkning for statsfinanserne og samfundsøkonomien.

Gennemførelse af direktivforslaget forventes at medføre et behov for øgede ressourcer i SKAT, herunder udgifter til systemudvikling. Der kan ikke skønnes over størrelsen heraf, før direktivets endelige udformning kendes, og før det er endeligt afklaret, hvilke oplysninger der skal udveksles automatisk, og hvilke statistiske oplysninger medlemsstaterne skal afgive, samt fremgangsmåden herfor. Disse udgifter afholdes inden for SKATs eksisterende udgiftsrammer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 10. november 2009.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan generelt støtte forslaget om et nyt bistandsdirektiv, herunder formandskabets justeringer, idet man arbejder for, at omfanget af den automatiske informationsudveksling bliver så bredt som muligt.

Andre landes holdninger

Flertallet af medlemsstater forventes at kunne støtte det nye bistandsdirektiv, idet enkelte lande dog har reservationer.

Dagsordenspunkt 2f: (evt.) Skat – Grænseoverskridende solidarisk hæftelse ved momssvig

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af momsdirektivet for så vidt angår indførelse af grænseoverskridende solidarisk hæftelse mellem sælger og køber ved momssvig. ECOFIN forventes at drøfte en fremskridtsrapport fra formandskabet vedr. status for forhandlingerne om forslaget.

KOM(2008)805

Baggrund

ECOFIN vedtog den 28. november 2006 konklusioner om at udvikle en anti-svigstrategi på EU-plan, navnlig på moms- og afgiftsområdet, som supplement til nationale tiltag på samme område.

På ECOFIN-mødet den 5. juni 2007 forelagde Kommissionen en foreløbig rapport om udviklingen af anti-svigstrategien. ECOFIN vedtog konklusioner, som dels tog Kommissionens rapport til efterretning, og dels opfordrede Kommissionen til at fremsætte forslag til ændringer af momsdirektivet (2006/112/EF) og forordningen om medlemslandenes administrative samarbejde om moms (EF nr. 1798/2003), herunder et direktivforslag om indførelse af grænseoverskridende solidarisk hæftelse for moms.

Indhold

Kommissionen fremsatte i december 2008 forslag til ændring af momsdirektivet med henblik på at bekæmpe momssvig i forbindelse med import og andre grænseoverskridende transaktioner. Kommissionens forslag omfattede to elementer:

- Indførelse af skærpede krav til oplysninger og dokumentation som betingelse for at udskyde betalingen af moms af varer, der importeres fra et land uden for EU til ét medlemsland (det første importland i EU) med henblik på salg eller overførsel til et andet medlemsland (det endelige importland i EU).
- Indførelse af grænseoverskridende solidarisk hæftelse mellem sælger og køber for betaling af moms ved en vareleverance inden for EU, hvis sælger ikke indgiver en listeangivelse om leverancen, eller hvis sælgers listeangivelse er mangelfuld i forhold til indholdskravene.

På ECOFIN-mødet den 9. juni 2009 blev der opnået politisk enighed om delforslag nr. 1, og de pågældende ændringer er blevet formelt vedtaget og offentliggjort som Rådets direktiv 2009/69/EF.

Med hensyn til delforslag nr. 2 foreslår Kommissionen konkret en udvidelse af momsdirektivets artikel 205, som i dag indeholder hjemmel for medlemslandene til at fastsætte, at én eller flere personer ud over den betalingspligtige hæfter solidarisk for momsen, til også at omfatte grænseoverskridende salg af varer inden for EU.

Forslaget indebærer, at en virksomhed i ét EU-land, der sælger varer til en virksomhed i et andet EU-land, pålægges grænseoverskridende solidarisk hæftelse for betalingen af købers moms af varerne, hvis sælger ikke opfylder forpligtelserne til at indgive en listeangivelse om vareleverancen, eller hvis sælgers listeangivelse er mangelfuld i forhold til indholdskravene i direktivet.⁴

Denne solidariske hæftelse skal ikke finde anvendelse, hvis køber indgiver en momsangivelse, der indeholder samtlige relevante oplysninger om varetransaktionen, eller hvis sælger over for myndighederne i købers medlemsland kan anføre en behørig begrundelse for den manglende eller mangelfulde listeangivelse.

Det tjekkiske formandskab fremsatte i 1. halvår 2009 et kompromisforslag, der udbyggede og modererede det oprindelige forslag om solidarisk hæftelse med et krav om, at sælger ved gennemførelse af vareleverancen vidste eller burde have vidst, at køber ville unddrage sig betalingen af momsen af varerne (en såkaldt ”videnstest”). Der kunne imidlertid ikke opnås enighed om kompromisforslaget.

Det svenske formandskab har efterfølgende fremlagt et notat med henblik på en principiel diskussion af forslaget solidarisk hæftelse. Heri indgår overvejelser om, hvilke skatte- og retsprocessuelle regler, der skal finde anvendelse ved gennemførelse af eventuelt krav om solidarisk hæftelse for betaling af moms, herunder om det er de processuelle regler i sælgers eller købers land, der skal finde anvendelse.

På ECOFIN den 2. december 2009 ventes en drøftelse af en fremskridtsrapport fra formandskabet vedr. status for forhandlingerne om forslaget.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens artikel 93.

Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af momssvig foregår mest effektivt på EU-plan. Samtidig vil en ændring af lovgivningen på EU-plan medføre et harmoniseret grundlag for bekæmpelse af svig. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Kommissionens forslag om ændring af momssystemdirektivet for så vidt angår momssvig i forbindelse med import og andre grænseoverskridende transaktioner blev den 5. januar 2009 sendt i høring hos følgende danske branche- og interesseorganisationer:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik, Foreningen af Danske Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Hånd-

⁴ Det såkaldte listesystem blev udviklet i forbindelse med etableringen af Det Indre Marked til at kontrollere den direkte varehandel mellem momspligtige virksomheder inden for EU. Listesystemet indebærer, at momspligtige virksomheder med *vareleverancer* inden for EU (vareeksport til andre EU-lande), skal anføre disse på periodevise listeangivelser til skattemyndighederne i leverancelandet, mens momspligtige virksomheder med *vareerhvervelser* inden for EU (vareimport fra andre EU-lande) skal anføre disse på den indenlandske momsangivelse til skattemyndighederne i erhvervslandet.

værksrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, LO - Landsorganisationen og Skatterevisorforeningen.

Dansk Industri har til forslaget om solidarisk hæftelse for moms bemærket, at forslaget pålægger erhvervslivet unødige økonomiske og administrative byrder. Samtidig bemærker Dansk Industri, at det ikke klart, hvad sælger skal gøre for at være sikker på at undgå at blive solidarisk hæftende for købers moms.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

I den danske momslov (lov om merværdiafgift, jf. lovbekendtgørelse nr. 966 af 14. oktober 2005) er det i § 46, stk. 8, fastsat, at SKAT kan pålægge en dansk virksomhed solidarisk hæftelse for betaling af moms af det indenlandske salg, som en anden dansk virksomhed ellers er betalingspligtig for.

En gennemførelse af forslaget vil kræve ændringer af den danske momslov og eventuelt også af den danske momsbekendtgørelse til også at omfatte krav om solidarisk hæftelse for moms ved grænseoverskridende salg inden for EU.

Satsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om solidarisk hæftelse for moms kan indbringe provenu, i det omfang SKAT med bistand fra skattemyndighederne i et andet EU-land gør en solidarisk hæftelse for moms gældende over for en virksomhed i dette andet EU-land. Det er dog ikke muligt at skønne over provenuets størrelse.

Forslaget om solidarisk hæftelse mellem sælger og køber for betaling af moms af vareleverancer inden for EU kan potentielt medføre økonomiske konsekvenser for de enkelte danske virksomheder, der forsømmer at indgive listeangivelse eller indgiver en mangelfuld listeangivelse.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 9. juni 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen kan i princippet tilslutte sig tanken om at indføre en ordning for grænseoverskridende solidarisk hæftelse mellem sælger og køber ved vareleverancer inden for EU, idet den solidariske hæftelse dog kun bør gælde i tilfælde, hvor sælger vidste (forsæt) eller burde vide (groft uagtsomt), at køber ville unddrage sig betalingen af sin moms.

Regeringen mener principielt, at det bør være de skatte- og retsprocessuelle regler i sælgers land, der skal finde anvendelse ved gennemførelse af et krav om solidarisk hæftelse for moms, idet det som udgangspunkt hører til medlemslandenes nationale suverænitet at fastsætte regler for myndighedsudøvelse inden for egne grænser.

Andre landes holdninger

Der er generelt enighed blandt medlemslandene om at indføre grænseoverskridende solidarisk hæftelse for moms. Der er dog fortsat uenighed om grundlaget for kravet om solidarisk hæftelse, herunder hvilke betingelser, der kan stilles til graden af sælgers viden eller mistanke om købers momssvig, og om hvilke skatte- og retsprocessuelle regler, der skal finde anvendelse ved gennemførelse af et krav om solidarisk hæftelse for moms.

Dagsordenspunkt 3a: Skat – Anti-svigsaftaler med Liechtenstein og andre tredjelande

Resumé

På ECOFIN den 2. december 2009 ventes en ny drøftelse af EU's anti-svigsaftaler med tredjelande med henblik på at opnå politisk enighed om en anti-svigsaftale med Liechtenstein samt vedtage forhandlingsmandater til lignende aftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz.

Baggrund og indhold

ECOFIN vedtog den 9. juni 2009 rådskonklusioner, der fremhæver betydningen af god regeringsførelse på skatteområdet, særligt i forhold til øget gennemsigtighed, udveksling af oplysninger og fair skattekonkurrence med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår og bekæmpe skattesvig. Konklusionerne vedrører både initiativer inden for EU samt EU's aftaler med tredjelande. ECOFIN opfordrede bl.a. Kommissionen til hurtigt at afslutte de igangværende forhandlinger om en anti-svigsaftale med Liechtenstein og noterede sig Kommissionens hensigt om at forberede oplæg til forhandlingsmandater til lignende anti-svigsaftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz.

Forhandlinger om en anti-svigsaftale med Liechtenstein

Kommissionen fik i 2006 mandat til at forhandle med Liechtenstein om en aftale mellem på den ene side EU og dens medlemsstater og på den anden side Liechtenstein til bekæmpelse af svig og enhver anden ulovlig aktivitet til skade for parternes finansielle interesser. Aftalen skal medføre, at parterne skal bistå hinanden med udveksling af oplysninger vedrørende direkte og indirekte skatter, moms samt told- og landbrugslovgivning – både som led i gensidig administrativ bistand og gensidig retshjælp.

Under forhandlingerne blev en sag afdækket om tyske borgeres bankkonti i liechtensteinske banker, som ejerne ikke havde oplyst til de tyske skattemyndigheder. Efter det daværende aftaleudkast ville Liechtenstein kun skulle yde bistand i sager om skattesvig, som defineret efter liechtensteinsk lovgivning. Efter liechtensteinsk lovgivning anses det ikke som skattesvig at undlade at selvangive indtægter til sine skattemyndigheder. Myndighederne i Liechtenstein kan endvidere ikke gennemtvinge et pålæg til en liechtensteinsk bank om at fremsende oplysninger, hvis banken nægter at udlevere oplysningerne. Efter det daværende aftaleudkastet ville de tyske myndigheder således ikke have kunnet få bistand fra Liechtenstein.

I november 2008 opfordrede ECOFIN Kommissionen til – på baggrund af det gældende mandat – at genoptage forhandlingerne med Liechtenstein med henblik på at opnå forbedringer og yderligere garantier for at sikre reel administrativ bistand og adgang til oplysninger f.eks. i sager om skattesvig, herunder i forhold til såkaldte ”Stiftungs”. I opfølgning herpå vedtog ECOFIN i februar 2009 rådskonklusioner, som anmodede Kommissionen om at fortsætte forhandlingerne med Liechtenstein med henblik på at opnå en mere effektiv aftale. Aftalen indebærer således, at Liechtenstein skal udveksle oplysninger i sager, selvom der ikke efter Liechtensteins lovgivning er tale om skattesvig.

I december 2008 indgik USA en aftale med Liechtenstein, som sikrer reel informationsudveksling og opfylder OECD's standarder for informationsudveksling på skatteområdet – indeholdt i artikel 26 af OECD's skattemodelkonvention, som indebærer informationsudveksling på anmodning, også vedr. bankoplysninger.

Den 12. marts 2009 – forud for G20-mødet den 2. april – afgav Liechtenstein en erklæring om, at man forpligter sig til fuld implementering af OECD's standarder for informationsudveksling, og at man i den forbindelse ville fortsætte forhandlingerne med EU om en revideret anti-svigsaftale.

Kommissionens forhandlinger med Liechtenstein har resulteret i et udkast til en aftale, der sikrer informationsudveksling på anmodning i overensstemmelse med OECD's standarder med henblik på effektiv administrativ bistand på skatteområdet og bekæmpelse af skatteunddragelse.

ECOFIN ventes den 2. december 2009 at drøfte det foreliggende udkast til anti-svigsaftale med Liechtenstein med henblik på at opnå politisk enighed.

Forhandlingsmandater med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz

I perioden op til G20-mødet den 2. april 2009 i London tilkendegav en række lande, at man ville forpligte sig til OECD's standarder for transparens og informationsudveksling på skatteområdet. I lyset af disse erklæringer fra Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz har Kommissionen udarbejdet forslag til forhandlingsmandater til anti-svigsaftaler med disse lande på linje med den aftale, der ventes indgået med Liechtenstein. Aftalerne skal således omfatte informationsudveksling på skatteområdet efter anmodning i overensstemmelse med OECD's standarder – både som led i gensidig administrativ bistand og gensidig retshjælp.

ECOFIN ventes den 2. december 2009 at vedtage forhandlingsmandater til Kommissionen til at forhandle anti-svigsaftaler med de øvrige tredjelande.

Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af svig vedrørende direkte og indirekte skatter, moms samt told- og landbrugslovgivning fordrer et effektivt administrativt samarbejde mellem på den ene side EU og dens medlemsstater og på den anden side det pågældende tredjeland. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Effektive anti-svigsaftaler med Liechtenstein og øvrige tredjelande vil medvirke til at sikre overholdelsen af dansk lovgivning. Aftalerne vurderes ikke at nødvendiggøre ændringer af dansk lovgivning.

Statsfinansielle konsekvenser

Effektive anti-svigsaftaler med Liechtenstein og øvrige tredjelande vil bl.a. medvirke til at imødegå skattesvig mv. og deraf afledt tab for de offentlige finanser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare samfundsøkonomiske konsekvenser, men initiativer til at forhindre skatteunddragelse mv. vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om en anti-svigsaftale med Liechtenstein og mandater til forhandlinger med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 20. oktober 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter, at ECOFIN intensiverer arbejdet for at bekæmpe skattesvig mv., herunder i forbindelse med EU's aftaler med tredjelande.

Regeringen støtter vedtagelsen af det foreliggende udkast til en anti-svigsaftale med Liechtenstein. Regeringen lægger vægt på, at aftalen er mindst ligeså effektiv som den aftale, USA har indgået med Liechtenstein, der opfylder OECD's standarder og sikrer reel informationsudveksling. Det er endvidere vigtigt, at aftalen er effektiv til at imødegå svig, herunder så finansielle institutioner i Liechtenstein ikke anvendes til aktiviteter, der har karakter af skattesvig i forhold til andre lande.

Regeringen støtter Kommissionens hensigt om at iværksætte forhandlinger med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz med henblik på at indgå anti-svigsaftaler på linje med den ventede aftale med Liechtenstein. Det er vigtigt at fremskynde processen for at udnytte det internationale momentum i forhold til bekæmpelse af skatteunddragelse og landenes tilkendegivelser om at leve op til OECD's standarder for informationsudveksling på skatteområdet.

Andre landes holdninger

Der ventes bred opbakning til indgåelsen af en effektiv anti-svigsaftale med Liechtenstein, der sikrer informationsudveksling i overensstemmelse med OECD's standarder.

Der ventes endvidere bred støtte til forhandlingsmandater til lignende aftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz fra en række lande.

Dagsordenspunkt 3b: Skat – Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning

Resumé

Adfærdskodeksgruppen for erhvervsbeskatning aflægger rapport om arbejdet under det svenske EU-formandskab. Gruppen har undersøgt, om EU-landene overholder aftalen i adfærdskodeksen om at afvikle allerede sortlistede ordninger og ikke at indføre nye ordninger, der kan skade andre lande. Gruppen er desuden begyndt på andre arbejdsopgaver. ECOFIN ventes at tage rapporten til efterretning.

Baggrund

Som del af EU's skattepakke indgik EU-landene i december 1997 en politisk aftale om, at et land ikke må have skadelige særordninger med nedsat beskatning på selskabsområdet med henblik på at tiltrække udenlandske investeringer. De nye EU-lande har tilsluttet sig denne aftale.

Adfærdskodeksen har kriterier for, hvornår en skatteordning anses som skadelig. Hovedprincippet er, at en ordning er skadelig, hvis den:

- medfører et betydeligt lavere effektivt beskatningsniveau (f.eks. 0-beskatning) i forhold til den normale beskatning i det pågældende land, og
- er isoleret fra landets egen økonomi (f.eks. hvis ordningen kun medfører fordele for udenlandsk ejede virksomheder eller kun for transaktioner med udenlandske virksomheder).

EU-landene må ikke indføre nye ordninger i strid med kodeksen ("standstill"), og de skal ophæve eller ændre deres gældende skadelige ordninger, så de skadelige elementer fjernes ("rollback"). ECOFIN etablerede i 1998 en særlig adfærdskodeksgruppe til at overvåge, at kodeksen overholdes. Gruppen træffer afgørelse ved "bred enighed".

ECOFIN besluttede den 2. december 2008, at adfærdskodeksgruppen også skal undersøge

- anti-misbrug af bl.a. selskabsskatteregler, bl.a. eventuel fælles forståelse af retspraksis som følge af de seneste afgørelser ved EF-domstolen, og herunder forståelse af ægte økonomisk virksomhed. EF-domstolen har nemlig lagt vægt på, at skatteregler, som skal hindre placering af indtægt i et selskab i et land eller område med lav beskatning, er i strid med den fri etableringsret, hvis det pågældende selskab faktisk udøver økonomisk virksomhed,
- gennemsigtighed og informationsudveksling vedrørende transfer pricing (sager om interne transaktioner mellem koncernforbundne selskaber),
- administrativ praksis, herunder medlemsstaternes praksis, også på regionalt eller lokalt niveau, med at lempe beskatning i et omfang, der kan anses som skadeligt, og
- forholdet til tredjelande.

Gruppen rapporterer løbende til Rådet, hvilket ventes igen at ske den 2. december 2009.

Indhold

Adfærdskodeksgruppen aflægger rapport til ECOFIN om det fortsatte arbejde med at overvåge overholdelse af pligten til ”standstill”.

Standstill

Adfærdsgruppen har fortsat undersøgelsen af tre ordninger på henholdsvis Guernsey, Isle of Man og Jersey samt en nederlandsk ordning med særlig beskatning af renter.

Gruppen anmodede Kommissionen om en beskrivelse af ordningerne på Isle of Man, Guernsey og Jersey, og den vil først bedømme ordningerne efter at have modtaget beskrivelsen.

Nederlandene har gennemført regler om renteboks, som medfører, at koncern-intern renteindkomst beskattes med 5 pct. (ligesom koncern-intern renteudgift har en fradragsværdi på 5 pct.), hvor den generelle selskabsskattesats er på 25,5 pct.

Renteboksen er endnu ikke trådt i kraft. Kommissionen har vurderet, at reglerne ikke strider mod statsstøtteforbudet, hvis der sker visse ændringer af reglerne, så de bliver obligatoriske for de koncerner, der opfylder reglerens betingelser.

Nederlandene skal nu tage stilling til om reglerne skal ændres, og i givet fald skal Nederlandene og Kommissionen udarbejde en beskrivelse af de ændrede regler om renteboks, inden adfærdskodeksgruppen vurderer reglerne.

Gruppens øvrige arbejde

Adfærdskodeksgruppen påbegyndte behandlingen af den del af det fremtidige arbejdsprogram, som ligger udover ”rollback” og ”standstill”, nemlig anti-misbrug, gennemsigtighed og informationsudveksling vedrørende transfer pricing, administrativ praksis og forholdet til tredjelande.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen har ikke betydning for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men begrænsning af skadelig skattekonkurrence som følge af afvikling af ordninger vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om adfærdskodeksgruppens rapporter blev senest forelagt for Europaudvalget til orientering forud for ECOFIN den 2. december 2008.

Holdning*Dansk holdning*

Danmark er enig i rapporten og kan støtte, at ECOFIN tager rapporten til efterretning.

Andre landes holdninger

Alle medlemslande ventes at være enige i rapporten og støtte, at ECOFIN tager rapporten til efterretning.

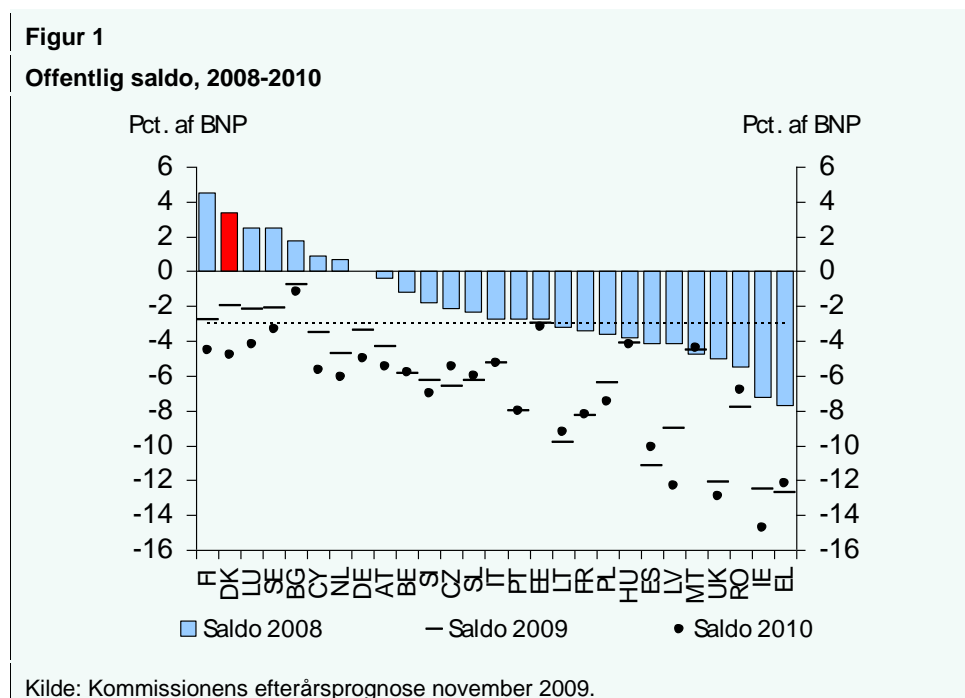
Dagsordenspunkt 4a: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten – Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud

Resumé

ECOFIN ventes på det kommende rådsmøde at vedtage beslutninger under Traktatens artikel 104.6 om eksistens af uforholdsmæssigt store underskud i 2009 og henstillinger under Traktatens artikel 104.7 om korrektion af uforholdsmæssigt store underskud inden for en given frist for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig. ECOFIN ventes endvidere at vedtage reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK, samt en beslutning om utilstrækkelig opfølgning på en tidligere henstilling til Grækenland under Traktatens artikel 104.8.

Baggrund

Den globale finansielle og økonomiske krise har medført betydelig forværring af offentlige budgetsaldi og gældskvoter i EU. 11 EU-lande vurderes allerede i 2008 at have overskredet Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. På basis af Kommissionens efterårsprognose fra november 2009, forventes op mod 21 EU-lande i 2009 og 26 lande i 2010 at have underskud på de offentlige budgetter, der overskrider referenceværdien, jf. figur 1.

Kommissionens efterårsprognose peger således på en forringelse af den gennemsnitlige offentlige saldo i EU-landene fra et underskud på 2,8 pct. af BNP i 2008 til et underskud på 7 pct. i 2009 og 7,5 pct. i 2010. En del af forværringen af de offentlige finanser skyldes de betydelige finanspolitiske lempelser, som er gennemført med henblik på at styrke aktivitet og beskæftigelse i lyset af den økonomiske krise i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan, der blev vedtaget i december 2008. Hertil kan lægges virkningen fra de automatiske stabilisatorer bl.a. i form af reducerede skatteindtægter og voksende sociale overførsler. Herudover har de fleste EU-lande implementeret finansielle red-

ningspakker, som kan belaste de offentlige finanser fremover. Det bemærkes endvidere, at nogle lande ikke i tilstrækkelig grad har benyttet de foregående års gunstige konjunktursituation til at konsolidere de offentlige finanser, hvilket indebærer, at udgangspunktet for de offentlige finanser er dårligere, end det kunne have været.

EU-landenes ekspansive økonomiske politik nødvendiggør gennemførelsen af exitstrategier med fokus på den finanspolitiske konsolidering og sikring af den langsigtede holdbarhed inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. I den forbindelse spiller henstillingerne i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud en vigtig rolle i forbindelse med fastsættelse af ambitiøse, men realistiske tidsfrister for korrektionen af de uforholdsmæssigt store underskud, der understøttes af en konsolideringsstrategi og anbefalinger vedr. finanspolitisk holdbarhed.

Proceduren for uforholdsmæssigt underskud blev i foråret 2009 iværksat for lande, som vurderes at have overskredet referenceværdien for budgetsaldoen på 3 pct. af BNP allerede i 2008. Der er således iværksat procedurer og vedtaget henstillinger for Frankrig, Spanien, Irland, Grækenland og UK i april 2009 og for Litauen, Letland, Malta, Polen, Rumænien og Ungarn i juli 2009.

Indhold

ECOFIN ventes den 2. december at behandle forslag fra Kommissionen vedr. proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. Kommissionen har fremsat forslag om nye henstillinger til ni lande samt foretaget vurderinger af implementeringen af tidligere vedtagne henstillinger til fem lande.

Ventede henstillinger til Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig

Kommissionen har udarbejdet rapporter for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig i henhold til Traktatens artikel 104.3, som specificerer, at Kommissionen skal levere en rapport, hvis et land ikke opfylder kravene vedr. offentlige budgetunderskud og/eller gældskvoter. Den økonomiske og finansielle komité (EFC) har efterfølgende drøftet Kommissionens rapporter i henhold til Traktatens artikel 104.4, der angiver, at EFC skal afgive udtalelser på baggrund af de udarbejdede rapporter.

Kommissionen og EFC vurderer, at der foreligger uforholdsmæssigt store underskud i de ni lande, idet underskuddene ikke opfylder dobbeltbetingelsen om at være tæt på og kun midlertidigt over 3 pct. af BNP, *jf. bilag*. På den baggrund har Kommissionen fremsat forslag vedr. hhv. Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig, der lægger op til dels rådsbeslutninger vedr. eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud (jf. Traktatens artikel 104.6) og dels rådshenstillinger til de enkelte lande med henblik på at bringe situationen med uforholdsmæssigt store underskud til ophør (jf. Traktatens artikel 104.7).

Henstillinger til de enkelte medlemslande indebærer 1) en frist på 6 måneder for iværksættelse af effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer, 2) en frist for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud, der skal være bragt under 3

pct. af BNP året efter, medmindre der foreligger *særlige omstændigheder*, som kan begrunde flerårige frister samt 3) en anbefalet årlig forbedring af den strukturelle saldo, som er konsistent med fristen, og som skal udgøre mindst 0,5 pct. af BNP. Henstillingerne indeholder endvidere mindre bindende anbefalinger om bl.a. særlige udfordringer for det pågældende land.

Kommissionen fastslår i udkastet til henstillinger til Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig vedr. korrektion af budgetunderskuddene, at den økonomiske krise udgør *særlige omstændigheder*, som kan begrunde flerårige frister.

Principperne for henstillingerne vurderes at ligge på linje med de henstillinger, der er rettet til de medlemslande, som tidligere blev omfattet af proceduren. Lande med relativt store underskud får relativt lange tidsfrister for korrektion, men bliver samtidigt pålagt relativt ambitiøse krav vedr. de årlige strukturelle budgetforbedringer, *jf. tabel 1*.

Tabel 1				
ECOFIN's ventede anbefalinger i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store underskud				
	Nominal budgetsaldo 2009	Konsolidering start	Frist for korrek- tion	Årlig strukturel stramning (gns., % af BNP)
Belgien	-5,9	2010	2012	0,75
Italien	-5,3	2010	2012	0,5
Nederlandene	-4,7	2011	2013	0,75
Portugal	-8,0	2010	2013	1,25
Slovakiet	-6,3	2010	2013	1,0
Slovenien	-6,3	2010	2013	0,75
Tjekkiet	-6,6	2010	2013	1,0
Tyskland	-3,4	2011	2013	0,5
Østrig	-4,3	2011	2013	0,75

Kilde: Kommissionens anbefalinger vedr. korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud og Kommissionens efterårsprognose af november 2009.

Kommissionen foreslår, at alle lande – undtagen Nederlandene, Tyskland og Østrig – skal påbegynde konsolideringen i 2010. Nederlandene, Tyskland og Østrig er blandt de lande, der ved implementeringen af den europæiske økonomiske genopretningsplan blev vurderet at have relativt stort råderum på de offentlige finanser, og som derfor har gennemført forholdsvis ekspansiv økonomisk politik. Disse lande skal først påbegynde konsolideringen i 2011.

Kommissionen anbefaler samtlige lande at specificere de tiltag, som er nødvendige for at korrigere underskuddene inden for de fastsatte frister, samt at fremskynde konsolideringen, hvis den økonomiske situation eller udviklingen i offentlige finanser viser sig at være mere gunstig end forventet. Lande med gældskvoter over Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP tilskyndes endvidere til at accelerere

reduktionen af den offentlige gæld. Samtlige lande anbefales at gennemføre reformer med henblik på at øge potentiel BNP-vækst, herunder ved at implementere reformer, der forbedrer kvaliteten af de offentlige finanser.

Kommissionen foreslår endvidere, at Rådets henstillinger omfatter følgende landespecifikke anbefalinger:

- *Belgien* anbefales at styrke effektiviteten af de mellemfristede finanspolitiske rammer ved at introducere flerårige budgetlofter, aftaler om budgetter mellem forskellige offentlige administrationsniveauer samt effektive mekanismer til at forbedre overholdelsen af budgetmål. Belgien opfordres endvidere til at forbedre fleksibiliteten på arbejdsmarkedet, øge incitamentet til at arbejde samt forbedre konkurrencevilkår i markederne for gas og elektricitet.
- *Italien* opfordres til at styrke de mellemfristede finanspolitiske rammer samt forbedre kontrollen med offentlige udgifter samt forbedre sammensætningen og effektiviteten af det offentlige forbrug. Italien anbefales endvidere at styrke konkurrencevilkårene i markederne for varer og tjenesteydelser og reducere de administrative byrder. Italien anbefales herudover at forbedre funktionen af arbejdsmarkedet på linje med en flexicurity tilgang samt mhp. at udligne regionale uligheder, samt gennemføre reformer af uddannelsessystemet.
- *Nederlandene* anbefales at implementere arbejdsmarkedsreformer, der er på linje med en flexicurity tilgang, og som har til formål at øge beskæftigelsen blandt kvinder, ældre og ressourcetsvage grupper mhp. at øge arbejdstiden generelt.
- *Portugal* opfordres til at forbedre den mellemfristede finanspolitiske planlægning samt den løbende kontrol med de offentlige udgifter. Portugal anbefales endvidere at styrke tilpasningen af økonomien i lyset af eksterne ubalancer samt fortsætte reformer af uddannelsessystemet samt implementere lovgivning om modernisering af arbejdsmarkedet mhp. at reducere segmentering heraf.
- *Slovakiet* anbefales at styrke håndhævelsen af de mellemfristede finanspolitiske rammer og kontrollen med de offentlige udgifter. Slovakiet opfordres endvidere til at implementere reformer mhp. at omallokere offentligt forbrug til uddannelse, forskning og udvikling, innovation samt til forbedring af erhvervslivets bidrag til forskning. Der anbefales herudover en reduktion af de administrative byrder samt reformer mhp. styrkelse af livslang læring.
- *Slovenien* opfordres til at gennemføre yderligere reformer af pensionssystemet mhp. at begrænse aldersrelaterede udgifter og forbedre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser. Slovenien anbefales at styrke håndhævelsen af de flerårige finanspolitiske planer i lyset af de højere udgifter end ventet i perioden 2006-2008 samt konsolideringens afhængighed af udgiftsreduktioner. Der anbefales endvidere øget effektivitet af det offentlige forbrug mhp. at skabe råderum for øget forbrug på forskning, innovation og humankapital samt forbedring af funktionen af arbejdsmarkedet.
- *Tjekkiet* opfordres til håndfast implementering af de mellemfristede finanspolitiske rammer samt forbedret løbende styring af offentlige udgifter. Tjekkiet anbefales at fortsætte med implementeringen af de nødvendige pensionsreformer, reformer af sundhedssystemet samt reformer, som øger

- arbejdsudbuddet og kvaliteten af arbejdskraften og forbedrer effektiviteten af forskning og udvikling.
- *Tyskland* opfordres til at styrke implementeringen af den nye finanspolitiske budgetregel på nationalt og delstatsniveau. Tyskland anbefales ligeledes at gennemføre reformer, der styrker konkurrencen i servicesektoren samt forbedrer integrationen af lavtuddannede og langtidsledige på arbejdsmarkedet via en flexicurity tilgang, hvor der er fokus på opkvalificering og forbedrede incitamenter til at arbejde.
 - *Østrig* anbefales at styrke den finanspolitiske disciplin på alle niveauer i den offentlige sektor via øget transparens og ansvarlighed, især ved at afstemme finansieringsansvaret, det lovgivende og det administrative ansvar mellem de forskellige niveauer i administrationen. Østrig anbefales ligeledes at implementere en omfattende strategi, der øger fastholdelsen af de ældre på arbejdsmarkedet ved jobrelateret træning, tilpasning af arbejdsforhold og opstramning af betingelserne for tidlig tilbagetrækning, samt forbedre uddannelse af resourcesvage unge.

Vurdering af Frankrig, Grækenland, Irland, UK og Spaniens implementering af Rådets henstillinger fra april 2009

Kommissionen har seks måneder efter iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud foretaget vurderinger af, hvorvidt Frankrig, Grækenland, Irland, UK og Spanien har gennemført effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer i overensstemmelse med henstillingerne af april 2009.

Kommissionen finder, at det for Frankrig, Irland, UK og Spanien er berettiget at vedtage reviderede anbefalinger under Traktatens artikel 104.7. Betingelserne for, at Rådet kan vedtage reviderede henstillinger, fremgår af Rådets forordning om gennemførelse af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud og indebærer, at 1) landet skal have iværksat effektive tiltag i overensstemmelse med de oprindeligt vedtagne anbefalinger og 2) der skal være opstået uventede, negative økonomiske forhold efter vedtagelsen af den oprindelige henstilling, som har betydelige ugunstige effekter på de offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at Frankrig, Irland, UK og Spanien har iværksat effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer i overensstemmelse med Rådets tidligere henstillinger. Kommissionen vurderer endvidere, at de mindre favorable økonomiske udsigter for disse lande i Kommissionens efterårsprognose fra 2009 sammenlignet med januarprognosen, som lå til grund for Rådets henstillinger af april, har ugunstige effekter på de offentlige finanser. Kommissionen foreslår på den baggrund, at Rådet vedtager reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK.

Kommissionens forslag til reviderede henstillinger omfatter en forlængelse af fristen for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud på ét år for alle fire lande samt skærpede årlige konsolideringskrav, *jf. tabel 2*.

Tabel 2				
Reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK				
	Nominal budgetsaldo 2009	Konsolidering start	Frist for korrektion	Årlig strukturel stramning (gns., % af BNP)
Frankrig	<i>april 2009</i>	2010	2012	mindst 1,0
	<i>november 2009</i>	-8,3	2010	2013
Irland	<i>april 2009</i>	2010	2013	mindst 1,5
	<i>november 2009</i>	-12,5	2010	2014
Spanien	<i>april 2009</i>	2010	2012	mindst 1,25
	<i>november 2009</i>	-11,2	2010	2013
UK	<i>april 2009</i>	2010/11	2013/14	markant over 1,0
	<i>november 2009</i>	-12,1	2010/11	2014/15

Kilde: Kommissionens anbefalinger vedr. korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud og Kommissionens efterårsprognose af november 2009.

Kommissionens forslag til anbefalinger i de reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK ligger på linje med anbefalingerne i de nye henstillinger, jf. tidligere. De reviderede henstillinger omfatter endvidere følgende anbefalinger:

- *Frankrig* anbefales at implementere reformer mhp. at forbedre kontrollen med de offentlige udgiftsrammer særligt ift. sundhedsudgifter og de lokale myndigheders forbrug. Der anbefales endvidere forbedring af de overordnede konkurrenceforhold, reformer af pensionssystemet, modernisering af arbejdsmarkedet mht. lønmodtagerbeskyttelse og videreudvikling af tiltag vedr. livslang læring.
- *Irland* anbefales at styrke den mellemfristede budgetplanlægning samt at gennemføre reformer af det sociale sikringssystem. Irland opfordres endvidere til at implementere reformer, der gør skattebasen bredere samt reducerer løbende offentlige udgifter. Irland anbefales herudover at gennemføre produktivetsforbedrende tiltag og lønpolitikker mhp. at forbedre konkurrenceevnen og sikre holdbar mellemfristet vækst.
- *Spanien* anbefales at implementere pensionsreformer og reformer af sundhedssystemet mhp. at sikre langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser. Herudover opfordres til fortsat implementering af de mellemfristede budgetrammer samt implementering af reformer mhp. at reducere den høje arbejdsløshed og bryde det segmenterede arbejdsmarked op, forbedre uddannelsessystemet samt konkurrenceforhold, særligt i forhold til serviceydelser.
- *UK* anbefales at sikre, at de reviderede finanspolitiske rammer er forenelige med en korrektionen af underskuddet, samt underbygger holdbar finanspolitisk konsolidering efter underskuddet er korrigeret. UK opfordres til at implementere reformer mhp. at forbedre kvaliteten af arbejdsstyrken, øge produktiviteten og opnå besparelser i offentlige udgifter som angivet i UK's "Operational Efficiency Program".

I Kommissionens vurdering af Grækenlands opfølgning på henstillingen fra april 2009 konkluderes modsat de øvrige lande, at Grækenland *ikke* har iværksat effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets anbefalinger inden for den fastsatte frist på seks måneder. Selv om de økonomiske udsigter for Grækenland er forværret i forhold til januarprognosen, vurderer Kommissionen at dette kun i begrænset omfang forklarer den betydelige forværring af skønnet for den offentlige budgetsaldo på ca. 9 procentpoint.

Rådets henstilling til Grækenland om at styrke konsolideringen i 2009 med permanente tiltag på udgiftssiden er ikke blevet efterlevet. Grækenland forventes dermed ikke at opfylde målet for underskuddet på 3,7 pct. af BNP i 2009. Grækenlands henstilling anbefalede endvidere en korrektion af det offentlig underskud senest i 2010. Grækenlands udkast til budgettet for 2010 indebærer imidlertid et offentligt underskud på 9,4 pct. af BNP i 2010, mens Kommissionen skønner et underskud på 12,2 pct. af BNP. Rådet ventes derfor at vedtage en beslutning om, at Grækenland ikke har gennemført effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets henstilling af den 27. april 2009.

Hjemmelsgrundlag

Iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 104.6. Vedtagelsen af henstillinger om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør inden for en given frist har hjemmel i artikel 104.7. Beslutningen om manglende implementering af effektive tiltag inden for den givne frist har hjemmel i artikel 104.8.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men efterlevelse af henstillingerne vil forbedre de offentlige finanser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Frankrig, Grækenland, Irland, Spanien og UK blev forelagt Euro-

paudvalget til forhandlingsoplæg den 27. februar 2009 forud for ECOFIN den 10. marts 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud under Traktatens artikel 104.6 for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig.

Regeringen støtter ligeledes vedtagelsen af henstillinger for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig under Traktatens artikel 104.7, der indeholder anbefalinger om en konsolideringsstrategi for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud inden for en given frist, samt reviderede henstillinger for Frankrig, Irland, Spanien og UK.

Regeringen støtter endvidere en beslutning under Traktatens artikel 104.8 om, at Grækenland ikke har gennemført effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets henstilling af den 27. april 2009.

Iværksættelsen af proceduren for alle lande, der overskrider Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP, er vigtig i forhold til at give støtte til lande, der står over for væsentlige udfordringer i forbindelse med at sikre sunde og holdbare offentlige finanser. Der lægges vægt på at konsolideringsstrategierne er tilstrækkeligt ambitiøse i forhold til at sikre hurtig og effektiv konsolidering, hvor lande med størst underskud får længere frister for korrektion, men forpligter sig til større årlige budgetforbedringer.

Andre landes holdninger

Der ventes bred enighed om iværksættelse af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud samt vedtagelse af henstillinger efter de omtalte principper.

Dagsordenspunkt 4b: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten – Supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram 2009-2012

Resumé

Som led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten ventes Rådet (ECOFIN) den 2. december 2009 at vedtage en udtalelse vedrørende supplementet til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram. Udtalelserne ventes at anbefale Belgien, at implementere de planlagte konsolideringer i budgettet for 2010, samt at styrke konsolideringsbestrebelse fra og med 2011 med henblik på tilbagevenden til holdbare offentlige finanser.

Baggrund

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det enkelte land fremlægger i sit program mål og økonomisk-politiske tiltag i relation til udviklingen i de offentlige finanser på kort- og mellemlangt sigt samt mål og tiltag i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

ECOFIN vedtager og offentliggør en udtalelse om det enkelte lands program på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

Stabilitets- og vækstpagten har en grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', men målsætningen differentieres i lyset af det enkelte lands udfordringer. Målsætningen for det enkelte lands strukturelle saldo⁵ bør således være mere ambitiøs desto højere gæld, desto lavere potentiel vækst og desto større finanspolitiske holdbarhedsudfordringer.

Det enkelte lands målsætning bør opfylde tre generelle formål, 1) sikring af en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, 2) sikring af hurtige fremskridt mod finanspolitisk holdbarhed, og 3) sikring af et budgetmæssigt råderum.

Når det gælder eurolande og ERMII-lande bør den mellemfristede målsætning være et underskud på højst 1 pct. af BNP for lande med lav gæld / høj potentiel vækst og sigte på 'balance eller overskud' for lande med høj gæld / lav potentiel vækst. De lande, der endnu ikke opfylder deres mellemfristede mål, bør sikre årlige strukturelle budgetforbedringer på som udgangspunkt 0,5 pct. af BNP, idet indsatsen bør være større i gode tider, men kan være mere begrænset i dårlige tider..

Belgien forelagde sin årlige opdatering af stabilitetsprogrammet april 2009 til behandling på rådsmødet den 7. juli 2009. ECOFIN vurderede, at programmet manglede betydningsfuld information, som besværliggjorde vurderingen af troværdigheden af målsætningerne for finanspolitikken og den offentlige gæld, og opfordrede derfor de belgiske myndigheder til at levere et supplement til det opdaterede program indeholdende de manglende informationer. Der foreligger nu et

⁵ Saldoen renset for konjunkturer og engangstiltag

supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra 2009, som ECOFIN ventes at udtale sig om på rådsmødet den 2. december 2009.

Indhold

ECOFIN vurderede i juli 2009, at Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra april var ufuldstændigt og behæftet med væsentlige risici for det makroøkonomiske scenarium. Supplementet til det opdaterede stabilitetsprogram (herefter nævnt som ”supplementet”) nedjusterer skønnene for bl.a. BNP væksten, den offentlige saldo og den offentlige gæld.

De belgiske myndigheder forventer, at BNP falder med 3,1 pct. i 2009 og efterfølgende vokser med hhv. 0,4, pct. i 2010 og 1,9 pct. i 2011, jf. tabel 1. Dette er en nedjustering i forhold til april 2009-opdateringen særligt fsva. 2009.

Tabel 1						
Sammenligning af nøgletal						
		2008	2009	2010	2011	2012
BNP (pct. ændring)	Sep. 09	1,1	-3,1	0,4	1,9	2,4
	Apr. 09	1,1	-1,9	0,6	2,3	2,3
Inflation (pct.)	Sep. 09	4,5	0,0	1,5	1,6	1,6
	Apr. 09	4,5	0,7	1,8	1,8	1,7
Output gab (pct. af potentiel BNP)	Sep. 09	2,0	-2,3	-2,9	-2,3	-1,5
	Apr. 09	1,5	-1,9	-2,7	-1,9	-1,2
Offentlig saldo (pct. af BNP)	Sep. 09	-1,2	-5,9	-6,0	-5,5	-4,4
	Apr. 09	-1,2	-3,4	-4,0	-3,4	-2,6
Strukturel offentlig saldo (pct. af BNP)	Sep. 09	-2,3	-4,7	-4,4	-4,2	-3,6
	Apr. 09	-2,0	-2,4	-2,6	-2,4	-1,9
Offentlig gæld (pct. af BNP)	Sep. 09	89,7	97,5	101,9	103,9	104,3
	Apr. 09	89,6	93,0	95,0	94,9	93,9

På grund af et begrænset finanspolitisk råderum har Belgien kun gennemført begrænsede finanspolitiske tiltag som reaktion på den økonomiske krise. Disse tiltag og den vurderede effekt af de automatiske stabilisatorer var medregnet i april programmet. Supplementet har taget højde for et større bidrag til forværringen af de offentlige finanser fra de automatiske stabilisatorer, hvilket har ført til en opjustering af det offentlige underskud til 5,9 pct. i 2009. Underskuddet ventes at stige til 6,0 pct. i 2010 for derefter gradvist at aftage i de kommende år og opnå balance i 2015.

Den offentlige gæld, som har været nedadgående til og med 2007, steg i 2008 til 89,7 pct. af BNP og forventes at stige de kommende år til 104,3 pct. i 2012.

Kommissionen vurderer, at, på trods af nedjusteringen i supplementet, så er der en betydelig risiko for en dårligere budgetudvikling end forventet i programmet.

Det skyldes bl.a. at den makroøkonomiske stabilisering sandsynligvis vil forløbe langsommere end antaget i supplementet, og at der ikke i tilstrækkeligt omfang specificeres de konsolideringstiltag, som er nødvendige for at opnå budgetmålene. Desuden har de belgiske myndigheder udstedt betragtelige garantier til den finansielle sektor, hvilket vil kunne lægge forøget pres på budgetunderskuddene og den offentlige gæld.

I supplementet angives, at Belgiens mellemfristede budgetmålsætning er at sikre en gradvis tilbagevenden til balance i 2015. Supplementet nævner dog ikke de mellemfristede mål eksplicit, og specificeres, ifølge Kommissionen, ikke det makroøkonomiske scenarium tilstrækkeligt.

ECOFIN ventes desuden den 2. december 2009 at henstille til, i henhold til proceduren om uforholdsmæssigt store underskud, at Belgien nedbringer sit offentlige underskud til under 3 pct. af BNP i 2012.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage udtalelser der bl.a. anbefaler, at Belgien implementerer den konsolidering, som er planlagt i udkastet til budgettet for 2010, og at den planlagte konsolidering fra og med 2011 styrkes betydeligt så det sikres, at underskuddet bringes under 3 pct. i 2012.

Hjemmelsgrundlag

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har hjemmel i Traktatens artikel 99.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om supplementet til det opdaterede stabilitetsprogram fra september 2009 for Belgien. Sagen om

Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra april 2009 blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 7. juli 2009.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen kan generelt støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om, idet der lægges vægt på, at udtalelserne understøtter, at landene iværksætter konsolideringsplaner for at vende tilbage til holdbare offentlige finanser i lyset af effekterne af konjunkturedgangen.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelser om supplementet til det opdaterede belgiske stabilitetsprogram.

Dagsordenspunkt 5a: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009 - Finansielt tilsyn

Resumé

I forlængelse af konklusionerne fra ECOFIN og DER i juni har Kommissionen fremlagt forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU, som etablerer et nyt makro-overvågende organ (ESRB) og en ny samarbejdsstruktur mellem de nationale tilsyn (ESFS), jf. separat dagsordenspunkt. Formandskabet sigter efter at opnå politisk enighed om begge forslag med henblik på en samlet forelæggelse herom for DER i december. Det svenske formandskab ventes på det kommende møde at orientere om afrapporteringen om forslagene til DER i december.

Baggrund

Kommissionen har den 23. september 2009 fremlagt forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU. Forslagene udmønter konklusionerne fra ECOFIN-mødet den 9. juni 2009 og DER den 18.-19. juni 2009 på baggrund af Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009. Forslagene bygger oprindeligt på anbefalingerne fra de Larosière-arbejdsgruppen fra februar 2009.

Det svenske formandskab har fremlagt en tidsplan, hvorefter der sigtes efter at opnå politisk enighed om forslagene til en ny tilsynsstruktur forud for DER den 10.-11. december 2009. Efterfølgende kommer konsekvensændringer i en række konkrete finansielle direktiver som følge af den nye tilsynsstruktur.

Indhold

Kommissionens forslag omfatter to overordnede elementer 1) et europæisk udvalg for systemisk risiko (ESRB - European Systemic Risk Board), og 2) et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS - European System for Financial Supervision), som omfatter etableringen af tre nye EU-tilsynsorganer (ESA'er - European Supervisory Authorities).

Der blev opnået politisk enighed om ESRB på ECOFIN i oktober, og formandskabet sigter efter politisk enighed om ESFS på det kommende møde, jf. separat dagsordenspunkt, med henblik på en samlet forelæggelse for DER den 10.-11. december.

Når der er enighed om de overordnede elementer forventes der efterfølgende drøftet forslag til konkrete ændringer i de relevante direktiver, f.eks. kapitalkravs-direktivet.

Det svenske formandskab ventes på det kommende møde at orientere om resultatet af ECOFIN's drøftelser med henblik på at kunne orientere herom til DER i december. Det spanske formandskab ventes endnu ikke at have fastlagt en konkret tidsplan for det videre arbejde hermed efter nytår.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der har endnu ikke været substansdrøftelser i Europa-Parlamentet vedr. Kommissionens konkrete forslag vedr. en ny europæisk tilsynsstruktur eller tidsplanen for det videre arbejde.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Formandskabets orientering har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Formandskabets orientering har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Formandskabets orientering har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Der har ikke været foretaget ekstern høring over formandskabets orientering.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europa-udvalg har bl.a. fået forelagt Kommissionens forslag vedr. ESRB til forhandlingsoplæg i forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for ECOFIN-mødet den 20. oktober 2009. Ved samme møde fik Folketingets Europaudvalg forelagt Kommissionens forslag vedr. ESFS til orientering. Forslaget vedr. ESFS forelægges Folketingets Europa-udvalg til forhandlingsmandat ved fremlæggelsen af dagsordenen for det kommende ECOFIN-møde (jf. separat dagsordenspunkt).

Holdning*Foreløbig dansk holdning*

Regeringen vil tage formandskabets orientering til efterretning, og kan støtte en ambitiøs tidsplan for det videre arbejde under efterfølgende formandskaber.

Andre landes holdning

Alle lande ventes at kunne tage formandskabets orientering til efterretning, og at støtte en ambitiøs tidsplan for det videre arbejde under efterfølgende formandskaber.

Dagsordenspunkt 5b: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009 – ECOFIN's bidrag til drøftelsen af Lissabonstrategien efter 2010

Resumé

DER vil i foråret 2010 tage stilling til en afløser for Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse, når denne formelt udløber i 2010. Der er fortsat behov for en samlet, overordnet strategi i EU for at skabe fremdrift i økonomiske reformer i de enkelte lande efter 2010, og ECOFIN ventes på det kommende møde at give sit første input til udformningen heraf i form af rådskonklusioner. Hovedbudskabet fra ECOFIN ventes at være et fortsat overordnet fokus på vækst og beskæftigelse, men med en række justeringer af prioriteringer og styring, der kan fremme ambitiøse og realistiske reformer.

Baggrund

Lissabon-strategien udløber formelt med udgangen af 2010, og det forventes, at DER i foråret 2010 vil fastsætte rammerne for Lissabon-strategiens afløser efter 2010.

Kommissionens formand præsenterede over sommeren en række idéer hertil i form af en "Europa 2020"-strategi. Kommissionen ventes den 26. november at offentliggøre et konsultationsdokument, som kan danne basis for en drøftelse heraf med en bredere kreds af interessenter (NGO'er, erhvervsorganisationer m.v.).

ECOFIN ventes på det kommende møde at vedtage rådskonklusioner som sit første bidrag til udformningen af Lissabon-strategiens afløser efter 2010. Der ventes at være yderligere lejligheder for ECOFIN til at bidrage hertil frem til DER i foråret 2010. Andre rådsformationer ventes at vedtage separate bidrag hertil.

Indhold

Lissabon-strategien blev lanceret i 2000 som et redskab til at fremme strukturreformer med henblik på at styrke vækst og beskæftigelse i EU. Fokus var i begyndelsen på at opfylde en række konkrete mål inden 2010 inden for en række områder gennem den såkaldt åbne koordineringsmetode.

Lissabon-strategien blev relanceret i 2005, hvorefter fokus klarere koncentreredes om vækst og beskæftigelse. Indenfor disse rammer identificerede Lissabon-strategien bl.a. prioritetsområderne viden og innovation, et dynamisk erhvervs-klima, investeringer i mennesker og modernisering af arbejdsmarkeder, samt integrerede energi- og klimapolitikker. Afrapportering og overvågning af tiltag indenfor de forskellige områder blev samlet i ét sæt årlige nationale reformprogrammer formuleret af landene selv, som herefter danner udgangspunkt for en fælles drøftelse af de enkelte landes udfordringer.

Det vurderes, at Lissabon-strategien har bidraget til at skabe fremskridt med konkrete strukturreformer i de enkelte EU-lande, men at der fortsat er potentiale for forbedringer. Der er fortsat brug for en samlet, overordnet ramme for at sikre fremdrift i økonomiske reformer, når den eksisterende Lissabon-strategi udløber i 2010.

På den baggrund ventes ECOFIN på det kommende møde at vedtage konklusioner med nedenstående indhold.

Indholdet af Lissabon-strategien efter 2010

Den aktuelle krise har øget behovet for langsigtede strukturelle reformer, der kan øge vækst og beskæftigelse på længere sigt, herunder for at afhjælpe krisens forventede negative konsekvenser for potentielt output og holdbarheden af de offentlige finanser.

ECOFIN ventes bl.a. i det lys at understrege behovet for, at strategien efter 2010 fortsat fokuserer på vækst og beskæftigelse, således at den sociale dimension og hensynet til grøn og klimavenlig vækst integreres i dette overordnede fokus.

ECOFIN ventes at lægge vægt på reformer, der forbedrer arbejdsmarkedets og produkt- og tjenesteydelsesmarkedernes funktion og fleksibilitet, understøtter et velfungerende indre marked, øger arbejdsproduktiviteten gennem uddannelse, træning, forskning, udvikling og innovation, forbedrer holdbarheden og kvaliteten af de offentlige finanser og understøtter transitionen til en grøn og klimavenlig økonomi.

De styringsmæssige rammer for Lissabon-strategien efter 2010

ECOFIN ventes generelt at støtte, at de overordnede rammer for Lissabon-strategien fortsætter som hidtil efter 2010, herunder organiseringen af afrapporteringen i årlige opdateringer af samlede nationale reformprogrammer.

ECOFIN ventes imidlertid også at understrege vigtigheden af at forbedre effektiviteten af strategien efter 2010, ikke mindst for at øge tilskyndelsen til at gennemføre konkrete reformer, som er både ambitiøse og realistiske. Dette kan navnlig indebære en objektiv og transparent differentiering af de overordnede EU-målsætninger i forhold til de enkelte lande afhængigt af disses udgangspunkt.

Det gælder også i forhold til at videreudvikle mere systematiske metoder for måling af reformfremskridt, øge fokus på mere tematiske eller horisontale temaer og på kobling og interaktion mellem de enkelte landes reformer indbyrdes og i forhold til fællesskabets politikker.

ECOFIN ventes på den baggrund også at foreslå en strømlining af de mange konkrete målsætninger, der er indeholdt i den eksisterende Lissabon-strategi, herunder ved at fokusere på færre endelige mål, en tydeligere opdeling i endelige og mellemliggende mål, og at begrænse muligheden for at inddrage flere mål over tid, hvis ikke disse klart kan kobles til og retfærdiggøres ud fra de overordnede målsætninger for strategien.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke direkte konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

En forlængelse af Lissabon-strategien ud over 2010 vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU som helhed, i det omfang dette bidrager til, at EU-landene gennemfører strukturreformer med udgangspunkt i strategien.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

De ventede rådskonklusioner har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg, men Lissabon-strategiens afløser efter 2010 drøftes løbende i forskellige rådsformationer og er senest forelagt Folketingets Europa-udvalg den 13. november 2009 forud for GAERC.

Holdning*Foreløbig dansk holdning*

Regeringen kan støtte de forventede budskaber fra ECOFIN vedr. udformningen af Lissabon-strategiens afløser efter 2010 som beskrevet.

Desuden henvises til at regeringen har fastlagt dansk holdning i andre rådsformationer vedrørende Lissabon-strategiens afløser efter 2010.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til de forventede budskaber på ECOFIN som beskrevet.

Dagsordenspunkt 5c: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009 – Finansielle exitstrategier

Resumé

ECOFIN ventes på det kommende møde at vedtage rådskonklusioner om principper for finansielle exitstrategier. Der er enighed om behovet for en koordineret strategi, som tager udgangspunkt i forholdene i de enkelte lande, og som bør tage udgangspunkt i en tilbagerulning af garantiordningerne for de øvrige støtteordninger. Der ventes enighed om at opfordre EFC og Kommissionen til at arbejde videre med principperne og modaliteterne for sådanne exitstrategier.

Baggrund

Den økonomiske og finansielle krise indebar bl.a., at der i en lang række lande blev etableret en række støtteordninger til den finansielle sektor i form af garantier, rekapitaliseringer og – i enkelte lande – opkøb af dårlige aktiver.

Der er nu de første tegn på, at situationen på de finansielle markeder er stabiliseret og i gradvis bedring. Det vil have positive afsmittende virkninger på den finansielle sektor generelt, selv om det er for tidligt at konkludere, at sektorens problemer er overstået og at støtteordningerne kan sættes i bero.

Det er imidlertid relevant at begynde overvejelserne om principper for afvikling af støtteordningerne, og på ECOFIN-mødet i november blev der indledt en første overordnet drøftelse heraf med udgangspunkt i et diskussionspapir fra den økonomiske og finansielle komité (EFC).

I drøftelsen var der generel enighed om en række principper, og ECOFIN ventes på det kommende møde på den baggrund at vedtage konklusioner med nedenstående budskaber.

Indhold og udkast til rådskonklusioner

Der ventes i ECOFIN enighed om, at udfasningen af finansielle støtteordninger skal koordineres mellem medlemsstaterne. Ordningerne indeholder i de fleste lande incitament til udfasning. Koordineringen ventes at lægge op til en gensidig udveksling af oplysninger vedrørende exit på et tidligere tidspunkt samt åbenhed om exitstrategier i forhold til offentligheden og den finansielle sektor. En koordineret tilgang forudsætter ligeledes en fælles ramme for, hvordan incitamenterne til at træde ud af ordningerne styrkes, samt en vurdering af den finansielle stabilitet i EU som helhed og i de enkelte medlemsstater.

Der ventes i ECOFIN desuden enighed om, at timingen af den faktiske exit skal baseres på en række forskellige indikatorer, herunder makroøkonomisk og finansiell stabilitet og en tilbagevenden til velfungerende kreditformidlingskanaler. Den konkrete exit fra de finansielle støtteordninger vil afhænge af de specifikke forhold i de enkelte lande, og vil ikke nødvendigvis ske samtidigt.

Der ventes i ECOFIN endvidere enighed om, at garantiordningerne bør tilbagerulles før rekapitaliseringsordningerne og programmerne for opkøb af dårlige aktiver, idet garantiordningerne griber løbende ind i og forvrider markedets dag-til-dag funktion, mens de øvrige ordninger har mere karakter af éngangsoperationer, hvis forvridende effekter snarere optræder på lidt længere sigt.

ECOFIN ventes desuden at understrege betydningen af, at bankerne fortsætter afviklingen af dårlige aktiver, og at medlemslandene understøtter incitamenterne hertil, og at opfordre den europæiske banktilsynskomité (CEBS) til regelmæssigt at belyse udviklingen i styrken af bankernes balancer, herunder gennem stress-test af bankernes afhængighed af offentlig støtte, og tilgængelighed af kapital til udlån i forbindelse med afvikling af støtteordningerne.

ECOFIN ventes endeligt at opfordre EFC og Kommissionen til at arbejde videre med principperne og modaliteterne for udfasning af garantierne og de øvrige finansielle støtteordninger og at rapportere tilbage til ECOFIN herom så snart som muligt og med regelmæssige mellemrum.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke i sig selv konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

På ECOFIN-mødet den 10. november 2009 var der en generel drøftelse af principper for finansielle exitstrategier, som i forbindelse med forelæggelsen af ECOFIN-dagsordenen blev forelagt Folketingets Europa-udvalg til orientering den 6. november 2009.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 6a: (evt.) Finansielle tjenesteydelser – Fælles eurobetalingsområde, SEPA

Resumé

Med SEPA (Single European Payments Area) indføres en ny infrastruktur, således at der fremover ikke skelnes mellem indenlandske og grænseoverskridende betalingsoverførsler i euro i Europa. Den nye infrastruktur er således en base for betalingsformidling i euro, og den kan skabe væsentlige samfundsmæssige gevinster for EU, men det kræver at de SEPA baserede produkter anvendes i praksis. På det kommende ECOFIN ventes en vedtagelse af rådskonklusioner, der søger at understøtte udbredelsen og anvendelsen af attraktive SEPA baserede produkter.

Baggrund

Formålet med SEPA er at effektivisere betalinger i euro, således at der ikke skelnes mellem indenlandske og grænseoverskridende transaktioner i euro i EU. Midlet er at opbygge en fælles infrastruktur for betalinger i euro for herigennem at fjerne de eksisterende nationale barrierer for grænseoverskridende betalinger, fremme konkurrencen mellem betalingsydere og understøtte den økonomiske integration i EU.

SEPA baserede produkter fungerer i dag parallelt med de nuværende betalingsinfrastrukturer, men skal på længere sigt erstatte dem i de EU-lande, der har euro som valuta. I Danmark og andre EU-lande, der ikke har euro som valuta, samt i Norge, Island, Liechtenstein og i Schweiz kan betalingsformidlere tilslutte sig SEPA og tilbyde deres kunder SEPA baserede produkter til transaktioner i euro.

SEPA har været indført i etaper. Fra januar 2008 har danske pengeinstitutter kunne tilbyde kunder at foretage overførsler mellem konti i euro ved brug af ”SEPA Credit Transfers”. Fra d. 2. november 2009 er det med ”SEPA Direct Debit” blevet muligt at foretage direkte betalingstræk på kundernes konto i stil med Betalings-service i Danmark.

Indhold

På det kommende ECOFIN forventes en vedtagelse af rådskonklusioner.

Der ventes en konstatering af, at ”SEPA Credit Transfer” to år efter indførelsen kun anvendes i begrænset omfang i euroområdet og mest til grænseoverskridende betalinger. Der ventes endvidere en general støtte til udbredelsen af SEPA produkterne for at opnå så store samfundsmæssige gevinster for EU som muligt.

Der ventes en opfordring til deltagerne i SEPA om:

- at forstærke indsatsen med at udbygge infrastrukturen med tekniske standarder for kortmarkedet
- at udvikle og markedsføre nye produkter, der gør det fordelagtigt at overgå til SEPA baserede produkter

Der ventes en generel opfordring til at

- offentlige myndigheder anvender SEPA baserede produkter så snart som muligt

- Kommissionen og ECB analyserer om der via lovgivning skal sættes bindende slutdatoer for overgang til SEPA Credit Transfers og SEPA Direct Debits (SDD) for at reducere overgangsperioden til SEPA.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ved rådskonklusioner afgør Europa-Parlamentet, om det vil afgive en udtalelse.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke statsfinansielle konsekvenser

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Ved succesfuld udrulning ventes SEPA at få gavnlige samfundsøkonomiske effekter i EU. Effekterne i Danmark ventes umiddelbart at være beskedne givet at transaktionsomfanget i euro udgør en relativ lille del af alle de transaktioner, hvor danske aktører er en part. Omkostninger for danske virksomheder ved at have aktiviteter i forskellige eurolande vil blive reduceret, f.eks. vil det blive muligt for en koncern at styre sin likviditet i euro centralt, og på længere sigt kan øget konkurrence på markedet for betalingstjenester i EU medføre lavere priser til gavn for også danske forbrugere og virksomheder.

Høring

Der er ikke foretaget høring om rådskonklusionerne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

SEPA projektet er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN møderne d. 10. oktober 2007 og d. 22. januar 2008.

Holdning

Dansk holdning

Danmark støtter en effektivisering af betalingsinfrastrukturen i Europa gennem etableringen af SEPA.

Andre landes holdninger

Det ventes, at alle lande vil kunne støtte rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 6b: Finansielle tjenesteydelser – Derivatmarkeder

Resumé

På det kommende ECOFIN ventes en drøftelse af rådskonklusioner om øget regulering af markedet for handel med derivater. Formålet er, at skabe bedre gennemsigtighed og forbedre stabiliteten på disse markeder, som kan have og har haft indvirkning på den finansielle stabilitet.

Baggrund

Kommissionen har offentliggjort en meddelelse om sikring af et effektivt, sikkert og stabilt derivatmarked 20. oktober 2009.⁶

Handel med derivater som f.eks. optioner og futures sker i dag ofte direkte mellem køber og sælger ved en såkaldt Over the Counter (OTC) handel. Markedsdeltagerne har som følge heraf ikke adgang til oplysninger om de priser, derivaterne handles til, fordi de ikke er offentligt tilgængelige. Endvidere kan markedsdeltagerne ikke værdiansætte deres positioner. Således er handlen med OTC derivater i dag præget af uigennemsigtighed.

Et derivat er et afledt finansielt instrument. Det kan eksempelvis være en aktieoption, som er en kontrakt, der giver ejeren heraf retten men ikke pligten til at købe eller sælge en aktie til en aftalt pris på et aftalt fremtidigt tidspunkt. Udviklingen i optionens værdi afhænger af udviklingen i den underliggende aktie. Køberen af en aktieoption har en risiko for, at aktieoptionens værdi udvikler sig i sælgers favør og omvendt. Køberen af en aktieoption har desuden en risiko i forhold til den underliggende aktie, som aktieoptionens værdi afhænger af. Dertil kommer, at køber og sælger har en risiko for, at modparten ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sidstnævnte risiko kaldes modpartsrisiko.

Modpartsrisiko er særlig vanskelig at værdifastsætte. Dette har i særdeleshed været tilfældet i forbindelse med den finansielle krise, hvor det i løbet af krisen blev tydeligt, at mange finansielle virksomheder havde nogle helt andre risici på hinanden, end de var klar over før krisen.

Hvis en handel cleares via en central modpart betyder dette, at den centrale modpart indtræder i alle handler som henholdsvis køber og sælger. Parterne i en handel får derfor i sidste ende altid den centrale modpart som modpart. De behøver derfor ikke bekymre sig om, hvorvidt den, de handler med, er økonomisk svag eller stærk. Til gengæld koncentrerer risikoen hos den centrale modpart, som løbende vil afdække risikoen ved at kræve sikkerhedsstillelse fra dem, der handler med derivater, alt afhængig af hvor meget de handler. Dermed reduceres modpartsrisikoen. Der er i dag ikke nogen dansk central modpart, men flere centrale modparter med hjemsted i Europa tilbyder at agere central modpart ved derivathandler.

En væsentlig del af derivatmarkedet er i dag standardiseret så langt, at det er muligt at øge lovreguleringen af området og for eksempel kræve clearing via en central modpart. Det er dog ikke alle dele af markedet, der er egnet til at blive clearet via en central modpart. Imidlertid kan der blive udviklet nye produkter, som med

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm#communications

tiden kan få en standardiseret form, som det for eksempel er tilfældet for aktieoptioner, og som dermed vil egne sig til at blive cleared via en central modpart.

Det har stor betydning i krisetider, at den risiko, som de finansielle virksomheder har på hinanden i forbindelse med handler med derivater, mindskes.

Indhold

På det kommende ECOFIN forventes en drøftelse af rådskonklusioner der vil tage udgangspunkt i Kommissionens meddelelse om initiativer til sikring af et effektivt, sikkert og solidt marked for handel med derivater.

Der ventes enighed om, at der er et behov for at formindske modpartsrisici. Dette skal bl.a. ske ved:

- at fremme clearing via en central modpart, som er tilfredsstillende reguleret og underlagt tilsyn af finansielle myndigheder
- at kræve clearing via central modpart af alle standardiserede derivater
- at kræve passende sikkerhedsstillelse ved bilaterale handler (dvs. ikke – standardiserede derivater) ligesom der skal stilles højere kapitalkrav i disse tilfælde.

Endvidere ventes enighed om, at man skal forbedre gennemsigtigheden for handel med derivater ved

- at kræve indberetning af transaktioner til en fælles database
- at sikre at alle handler, der er egnede hertil, handles på et organiseret marked
- at forstærke gennemsigtigheden i forhold til priser og risici såvel før som efter en handel med derivater har fundet sted.

Det ventes at Rådet vil opfordre Kommissionen til at inddrage initiativerne i relevante direktiver.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ved rådskonklusioner afgør Europa-Parlamentet, om det vil afgive en udtalelse.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Rådskonklusionerne berører ikke lovgivningen i Danmark, men en vedtagelse af et nyt direktiv samt revidering af eksisterende vil have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke statsfinansielle konsekvenser

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusioner har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men en implementering af rådskonklusionerne vil reducere modpartsrisici ved handel med derivater, hvilke kan reducere risici i den finansielle sektor i krisetider og dermed reducere de samfundsmæssige omkostninger forbundet med finansiell ustabilitet.

Høring

Der er ikke foretaget høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning*Dansk holdning*

Danmark kan støtte rådskonklusioner, der øger regulering af markedet for handel med derivater som beskrevet ovenfor.

Andre landes holdninger

Det ventes, at alle lande vil kunne støtte konklusionerne.

Dagsordenspunkt 6c: **Finansielle tjenesteydelser – Styrkelse af rammerne for finansiel stabilitet i EU**

Resumé

På det kommende ECOFIN ventes en drøftelse af rådskonklusioner vedrørende rammerne for finansiel stabilitet i EU. Kommissionen har offentliggjort en meddelelse der indeholder forslag til at styrke overvågning, tidlig intervention, krisehåndtering og kriseløsninger for banker i EU. Rådskonklusionerne ventes at opfordre Kommissionen til at arbejde videre med disse emner og at vende tilbage til Rådet i løbet af foråret 2010 med forslag om den videre proces.

Baggrund og indhold

Kommissionen offentliggjorde d. 20. oktober en meddelelse om rammerne i EU for grænseoverskridende krisehåndtering i banksektoren⁷. På det kommende ECOFIN ventes en drøftelse af rådskonklusioner, der vil opfordre Kommissionen til at arbejde videre med emnerne. Det gælder i særdeleshed i forhold til at:

- Skabe et fælles udgangspunkt for overvågning, tidlig intervention og kriseløsninger, samt at fastlægge rammer for overførsel af aktiver på tværs af grænser.

Rammerne for finansiel stabilitet er i dag altovervejende nationale og har primært et nationalt sigte. Som følge heraf er der betydelig forskelle i f.eks. de værktøjer offentlige myndigheder har til rådighed til tidlig intervention, krisehåndtering og kriseløsning. Det komplicerer og kan forøge omkostningerne ved en håndtering af en krise i en grænseoverskridende bank. Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt med konvergens og harmonisering for at skabe det bedste udgangspunkt for fælles, billigere kriseløsninger.

I forhold til overførsel af aktiver er det relevant i den situation hvor en grænseoverskridende bank set under ét er solvent, men dele af banken nærmer sig insolvens. Da vil muligheden for at overføre aktiver inden for banken – men på tværs af grænser – kunne bidrage til at forebygge eller håndtere en krise. Før at aktiver vil kunne overføres er det afgørende, at der stilles passende sikkerhed i forhold til det land, aktiverne overføres fra. Hvorledes dette kan gøres i praksis skal undersøges nærmere. Uden denne mulighed kan myndigheder i en stresset situation blive tvunget til at ”ring fence” de aktiver, der findes inden for landets grænser, hvilket samlet set vil kunne indebære større omkostninger i forbindelse med kriseløsningen.

- Understøtte en kontrolleret lukning af banker og overveje muligheden af en europæisk likvidationsmyndighed (European Resolution Authority).

I henhold til de eksisterende regler for likvidation og sanering skal hver enhed i en bank behandles separat ved likvidation. Det er yderst kompliceret og ressourcekrævende – ikke mindst ved grænseoverskridende banker. Det skal overvejes, om det vil være muligt at omorganisere eller afvikle en bank med datterselskaber samlet og om det vil være hensigtsmæssigt med en europæisk myndighed, der kan afvikle grænseoverskridende banker.

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/crisis-management/091020_communication_en.pdf

- Øge den private sektors bidrag til krisefinansiering.

Muligheder for at øge den private sektors egne bidrag til finansiering af finansielle kriser overvejes nærmere. En mulighed kunne være at udvide indskydergarantiordningen til også at kunne omfatte krisefinansiering, som det er tilfældet i visse medlemslande.

Det bemærkes, at Kommissionens meddelelse om emnet er meget åben og forelægger ideerne til drøftelse. Rådskonklusionerne ventes at opfordre Kommissionen til at arbejde videre med ideerne og at vende tilbage til Rådet i løbet af foråret 2010 med forslag om den videre proces.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om udkastet til rådskonklusioner.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne ventes ikke i sig selv at have statsfinansielle konsekvenser. Hensigten er at styrke rammerne for finansiell stabilitet i EU med henblik på at adressere risici tidligere og bedre, og dermed reducere de potentielle fremtidige omkostninger forbundet med finansiell ustabilitet.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne ventes ikke i sig selv at have samfundsmæssige konsekvenser. Hensigten er at styrke rammerne for finansiell stabilitet i EU med henblik på at adressere risici tidligere og bedre, og reducere de samfundsmæssige omkostninger forbundet med finansiell ustabilitet.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Rådskonklusioner om samme emne er blevet forelagt Europaudvalget forud for ECOFIN møderne d. 9. oktober 2007, d. 14. maj 2008 og d. 20. oktober 2009.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen kan generelt støtte rådskonklusioner, der bakker op om at arbejde videre med de problemstillinger, Kommissionen har nævnt i sin meddelelse.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.